

Årsredovisning 2023

Jämtlands Räddningstjänstförbund

Vår omtanke – Din trygghet

Årsredovisning

Innehåll 2023

Förbundsdirection och förtroendevalda revisorer.....	1
Förbundsordförande har ordet.....	2
Räddningschefen om verksamhetsåret.....	4
Förvaltningsberättelse	6
Översikt över förbundets utveckling.....	7
Organisation & verksamhet.....	8
Förbundets organisation.....	8
Trygghetens Hus	9
Räddningsverksamhet	10
Beredskapsverksamhet.....	12
Räddningstjänstpersonal i beredskap	13
RiB-organisationen	14
Teknisk verksamhet	15
Utbildnings- och övningsverksamhet.....	16
Förebyggande verksamhet	18
Administrativ verksamhet	22
Miljö.....	24
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	25
Händelser av väsentlig betydelse	26
Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet	27
Styrmodell och målområden	28
Uppföljning av målen.....	28
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	30
Balanskravsresultat	31
Väsentliga personalförhållanden.....	32
Förväntad utveckling.....	34
Finansiella rapporter.....	36
Resultaträkning	36
Driftredovisning	37
Driftutfall per avdelning.....	37
Investeringsredovisning	38
Redovisningsprinciper.....	39
Balansräkning.....	40
Kassaflödesanalys	41
Noter.....	42
Revisionsberättelse 2023.....	45

Produktion av årsredovisning

Erik Palmgren

Foton

Monica Landin, Josefin Nordness, Tobias Swärd mfl

Framsida

Näldens brandstation, foto; Anders Ackeflo

Från bakre raden och framåt; Eric Jibor, Pontus Nissblad, Conny Persson, Bertil Johansson, Magnus Andersson, Mikael Karlsson, Anders Sundin, Annika Nilsson, Veronika Eklund, Stefan Nilsson, Ida Asp, Mats Wilhelmsson och Anna Martin

Förbundsdirektion och förtroendevalda revisorer

Direktionen

Direktionen genomförde under 2023 sju sammanträden. Fem av årets möten har varit fysiska och två har skett digitalt och med en mycket hög närvaro.

Östersunds kommun

Ordförande, Eric Jibor (s)
Ledamot, Leif Hagberg (c)
Ledamot, Stephen Jerand (kd)
Ersättare, Anders Sundin (s)
Ersättare, Magnus Andersson (c)
Ersättare, Anna Martin (m)

Krokoms kommun

Ledamot, Mikael Karlsson (s)
Ersättare, Andreas Karlsson (c)

Strömsunds kommun

Ledamot, Bertil Johansson (s)
Ersättare, Simon Högborg (m)

Bergs kommun

2:e vice ordförande, Erik Olofsson (c)
Ersättare, Ida Asp (s)

Bräcke kommun

Ledamot, Mats Wilhelmsson (c)
Ersättare, Veronica Eklund (m)

Ragunda kommun

Ledamot, Stefan Nilsson (kd)
Ersättare, Annika Nilsson (s)

Härjedalens kommun

1:e vice ordförande, Conny Persson (s)
Ersättare, Pontus Nissblad (m)

Revisorer

Kjell Svantesson, Östersunds kommun
Melker Kjellgren, Strömsunds kommun
Berit Forsgård, Ragunda kommun

Förbundsordförande har ordet

Eric Jibor - Förbundsordförande

Så har ett nytt verksamhetsår sprungit och första året på en ny mandatperiod med ny direktion kommit till enda. 2023 har varit ett händelserikt år med bland annat nytt ledningssystem, nya arbetstidsdirektiv och inledd rekrytering av ny Förbundschef/räddningschef.

Ett av den nya direktionens första beslut kom att vara ett av årets största, nämligen införandet av det nya ledningssystemet Räddningsregion Mittnorrland. Även om beslutet skedde enhälligt i direktionen så är ordspråket "man vet vad man har men inte vad får" alltid i medvetandet vid liknande typer av beslut. Nu med ca 10 månader i bagaget så får det sägas att införlivandet hittills varit god och att flera räddningsinsatser skett i samverkan förbunden emellan. Från direktionens sida så fortsätter vi följa utvecklingen kring det nya ledningssystemet och inväntar en mer omfattande utvärdering under 2024.

Det ligger i direktionens intresse att förbundet ska vara en attraktiv arbetsgivare. Att de "nya" arbetstidsdirektiven upplevs göra yrket som heltidsbrandman lite mindre attraktivt för vissa är

beklagligt. Givetvis känns det också lite extra när det är utom ens egen kontroll. Den möjlighet vi haft att påverka är genom att skicka in en dispensansökan, vilket beslutades av en enig direktion på årets sista sammanträde. Oavsett utfall på dispensansökan hoppas jag att dem som det berör fortsättningsvis vill arbeta inom Räddningstjänstförbundet. Ni alla bidrar till den fina verksamhet som förbundet bedriver årets alla timmar.

Den galopperande inflationen har legat som ett tacke över årets ekonomiska arbete. När det under hösten stod klart att förbundet går med ett större underskott så var det med vända, även om det inte på något sätt var oväntat. Efter en ekonomisk analys kunde det dock konstateras att underskottet nästan uteslutande beror på inflationen och att det hade krävts radikala ingrepp i kärnverksamheten för att hålla budget. Vi vet redan nu att 2024 kommer bli ett tätt år och medlemskommunerna har tuffa ekonomiska budgetar. Här behöver vi i förbundet bidra på de sätt vi kan och vara återhållsamma utan att rucka på beredskapen.

Under våren gav Förbundschef/räddningschef Lars Nyman besked om att han ska gå i välförtjänt pension. Detta följdes av ett rekryteringsarbete där vi sökte en person som kan ta över Lars nuvarande arbetsuppgifter. Efter löpande diskussioner vid sidan av rekryteringen så kom till slut Lars fram till att återta sin pensionsavgång och står till förbundets förfogande under minst hela 2024. Med dessa glädjande besked avslutades rekryteringen tillfälligt.

Sist vill jag också nämna att vi nu under detta år äntligen fått besluta om inträde av Åre kommun i förbundet. Förbundsledningen har gjort ett omfattande arbete de senaste åren för att detta ska bli verklighet. Nu när det står klart att Åre är medlem i förbundet från och med 2024 så kan vi med stolthet säga att vi är HELA Jämtlands räddningstjänstförbund och konstatera att vi idag är lite starkare än vad vi var igår.

Med dessa ord vill jag tacka för året som varit och ser fram emot ett fortsatt spännande 2024.

Eric Jibor (S)
Förbundsordförande

RÄDDNINGSTJÄNSTEN
JÄMTLAND

Räddningschefen om verksamhetsåret

Lars Nyman – Räddningschef & Förbundschef

Inledning

Som vanligt är även detta ett år som präglats av utveckling och anpassningar mot nya lagar och föreskrifter samt att en ny direktion tillträdde vid årsskiftet. De nya direktionsmedlemmarna erhöll en introduktion under början på året om räddningstjänstens verksamhet.

Ett gediget arbete har genomförts för att starta arbetet med Räddningsregion Mittnorrland, RRMN. Vi var förskonade från större skogsbränder under sommarperioden men var desto mer behjälplig inom RRMN, både på händelser och bidrog med ledningsstöd.

Åre kommuns begäran om medlemskap i förbundet har fordrat en betydande arbetsinsats på ett flertal håll. Besluten från varje ägarkommun om Åre:s begäran om medlemskap i räddningstjänstförbundet har nu fattats där alla sju ägarkommuner ställt sig positivt till begäran.

Förebyggandeavdelningen har anpassat sitt arbetssätt till nya föreskrifter och genomförande av tillsyner har i stort följt planeringen i år. Externutbildningen, där vi inrättat en ny tjänst för detta, har genomförts med gott resultat, både ekonomiskt och kvalitet. Utöver våra kommuner och regionen har utbildningen även drivits externt i begränsad omfattning.

Vi fortsätter att representera vårt förbund i nationella arbetsgrupper såsom utveckling av Rakel, förebyggande verksamheten, räddningstjänst under höjd beredskap och rekrytering av räddningspersonal i beredskap.

Trots att vi inte riktigt är dimensionerad för att kunna bemöta verksamhetens krav och behov fullt ut vill jag framhålla lojaliteten och ansvarskänslan till jobbet, årets alla dagar, av våra medarbetare.

Ekonomi

Budgeten för 2023 är upprättad utifrån de förutsättningar som fanns inför verksamhetsområdet i ägardirektivet. Både inflationen och löneutvecklingen överskrider med råge de förutsättningar som gavs i anvisningarna vid ekonomiarbetet för år 2023.

Samverkan

Åres ansökan om inträde i förbundet och det samverkansavtal som finns mellan JRF och Åre har medfört extra arbetsinsatser. Vår uppfattning är dock att det arbetet underlättade det planerade samgåendet. Utöver de rent praktiska med operativa rutiner och material har vi deltagit i möten, både med kommunledningen och de fackliga organisationerna, samt haft en arbetsledande funktion för personal anställda i Åre. Driftsättningen av RRMN 10 maj fortgår och enligt direktionsbeslut skall återkoppling ske var 6:e månad och utvärdering efter två år. Tidigare avtal med R10 har övergått till att dessa kommuner nu ingår i RRMN via vårt avtal. Samverkan med ägarkommunerna gällande krisberedskap och säkerhetsskydd sker regelbundet. Det gäller civilt försvar och höjd beredskap där länsstyrelsen deltar också.

Personal

Efter en längre tid av köpt tjänst inom IT-området har förbundet nu anställt en egen It-tekniker vilket är kostnadsneutralt efter ett år och servicen med tillhörande kompetens finns nu i egen organisation.

De nya arbetstidsreglerna har skapat oro om hur de kommer slå mot den enskilt anställda som jobbar operativt. För en del av personalen började de nya bestämmelserna 1 oktober 2023. För övrig personal som berörs kommer förändringen ske 1 februari 2024.

Personalförsörjningen för RiB fortsätter att vara problematisk. Arbetet med punktinsatser för särskilda stationer har fortgått under perioden samt ett aktivt deltagande i det nationella arbetet för att stärka rekryteringen av RiB anställd personal. Dialog med ägarkommuner har inletts under året om gemensamma rekryteringsmöjligheter typ hur kan redan anställd personal i kommunen nyttjas som RiB:are. Tillhörande utmaning med vakanta tjänster inom RiB medför att vakansersättningen för att kunna upprätthålla beslutad beredskap påverkats ekonomiskt negativt men ägarkommunerna beviljade en del av detta efter ett extra äskande under året.

Arbetsmiljö

Arbetet med att uppgradera Näldens brandstation har genomförts och dialog pågår gällande Svenstavik och Kälarnes brandstationer. För att fortsätta utveckla vårt övningsområde Furulund pågår ett projekt med att skapa fler lokaliteter. Projektet omfattar en omflyttning av en befintlig byggnad som vi ska anpassa för att skapa en bra arbetsmiljö med omklädningsrum, lektionssalar och förrådsutrymmen.

Trygghetens hus fortsätter att öka med antalet anställda hos de olika organisationerna varav även räddningstjänstförbundet har lokalbrist. Vår verksamhet grundades för tre kommuner och nu är det åtta kommuner som är samordnade vilket då kräver ytterligare kontorsplatser samt förrådsutrymmen.

Lars Nyman
Räddningschef och Förbundschef

Förvaltningsberättelse

Om förbundet

Jämtlands räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund bestående av Östersund, Krokom, Strömsund, Berg, Bräcke, Ragunda och Härjedalens kommuner. Samarbetet inleddes 2004 mellan Östersund, Krokom och Strömsunds kommuner. 2010 blev Berg och Bräcke kommuner medlemmar, 2012 anslöt sig också Ragunda kommun och sedan 2015 är även räddningstjänsten i Härjedalen medlem i Jämtlands räddningstjänstförbund. Förbundets huvudkontor finns på Trygghetens hus i Östersund.

Fakta om förbundet

Brandstationer

1 Heltidsstation
30 Deltidsstationer
8 Räddningsvårn
Totalt ca 500 anställda

I beredskap dygnet runt året om

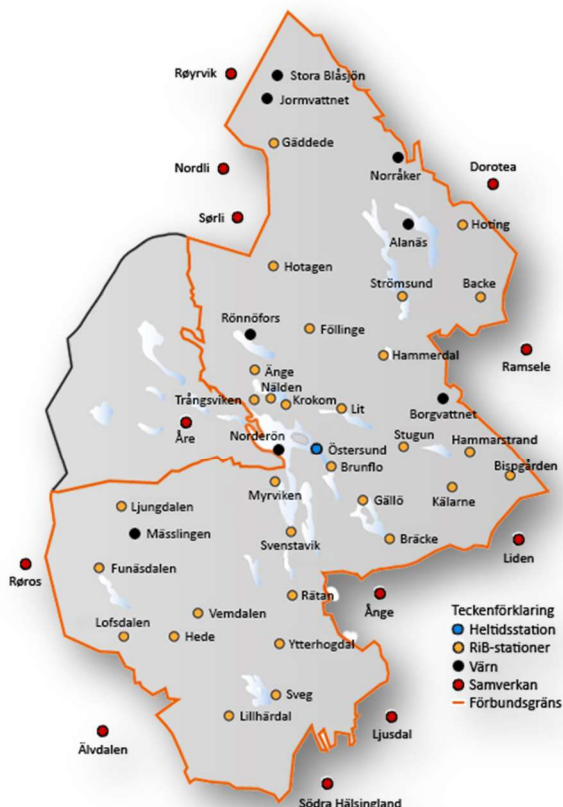
1 Räddningschef i beredskap
1 Inre befäl
2 Yttre befäl
29 Styrkeledare
91 Brandmän
I beredskap 24/365 totalt 124 personer.

Befolkningsunderlag: **119 783** innevånare

Larm: ca 2 700 per år inom förbundet

Yta: 43 509 km² = ca 10 % av Sverige

Syftet med förbundet är att optimera nyttjandet av resurserna för kommunal räddningstjänst som återfinns i medlemskommunerna. Verksamheten ska inriktas på att ge människors liv, hälsa och egendom samt miljön med hänsyn till de lokala förhållandena ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Vårt uppdrag

Jämtlands Räddningstjänstförbund har till uppgift att svara för medlemskommunernas räddningstjänstverksamhet samt därtill anknytna verksamheter.

Det åligger förbundet särskilt att:

- Aktivt verka för och samordna förebyggande verksamhet inom förbundets ansvarsområde samt samarbeta med medlemskommunerna och därvid ingå i kommunernas säkerhetssamordnargrupper.
- Ansvara för åtgärder som underlättar för enskilda att ta sitt ansvar.
- Ansvara för sotning och brandskyddskontroll.
- Ansvara för tillsyn av enskilda att de uppfyller sina skyldigheter enligt LSO.
- Ansvara för kommunal räddningstjänst.
- Ansvara för undersökning av olycksorsak, förlopp och insats.

Vision

"Vår omtanke"

"Din trygghet"

Översikt över förbundets utveckling

Verksamhetens utveckling, här presenterat över en femårsperiod. Förbundet budgeterar årligen utifrån överenskomna medlemsbidrag. Förbundet förväntas inte generera överskott utan målet är nollresultat varje år. Med hänvisning till historiskt positiva resultat under många år som ökat det egna kapitalet har ägarsamrådet vid några tillfällen, i samband med behandling av kommande budget och plan, slagit fast att det är acceptabelt att förbundet redovisar ett visst underskott med stöd av det egna kapitalet som finansiering.

Medlemskommunerna ersätter förbundet genom bidrag för att utföra sitt uppdrag. Medlemsbidraget är förbundets största intäkt och uppgår till 146,7 mnkr vilket är en höjning från 2022 med 6,4%. Detta innebär en bidragsfinansiering av verksamheten på 88,5 % (92,2%). Nettokostnaden för räddningstjänst per invånare inom förbundet är 2023 XXX kr jämfört med 1 165 kr 2022.

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme och svarar för hur mycket av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditetsutvecklingen beror på förändringen av eget kapital och tillgångar. För 2023 uppgick soliditeten till 6,1%, vilket är 4 procentenheter lägre än föregående år.

Kassalikviditeten, årets kortsiktiga handlingsberedskap, ökade från 85,7 % 2022 till 87,3 % under 2023. Förändringen förklaras till största del av mer pengar i kassan.

Skuldsättningsgraden, ett mått på kapitalstyrka, har minskat från 19,4% till 14,5% för 2023. Minskningen är en kombination av årlig amortering av reverslånet mot Härjedalens kommun och ett mindre eget kapital.

Balansomslutningen, det samlade bokförda värdet på tillgångarna, uppgick 2023 till 114,5 mnkr. Balansomslutningen ökade med 11,7% vilket främst beror på ökade kundfordringar och investeringar.

Sammantaget bedöms förbundets ekonomiska ställning ytterligare ha försvagats genom årets redovisade underskott på -3,4 mnkr.

År 2019 redovisade förbundet ett överskott på 3,6 mnkr. Men pandemiåren 2020 och 2021 innebar ökade kostnader som exempelvis personalkostnader, material mm, men i andra avseenden även lägre kostnader beroende på både inställda, uppskjutna och förändrade aktiviteter samt även rekryteringar som under en period sköts upp. År 2022 inleddes med fortsatt påverkan av pandemin, men kom sedan att präglas av kriget i Ukraina och en orolig omvärld, inte minst ekonomiskt med ökad inflation. Detta medförde omprioriteringar i förbundets verksamhet och den ursprungliga budgeten prövades kontinuerligt mot nya förutsättningar. Balansen bibehölls skapligt men resultatet blev ett underskott på -3 mnkr.

Resultatutveckling och nyckeltal (Mnkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	20,3	11,5	9,3	8,0	23,4
Verksamhetens kostnader	-161,1	-145,5	-138,0	-132,3	-141,9
Avskrivningar	-6,6	-6,2	-6,1	-5,8	-5,5
Verksamhetens nettokostnad	-147,4	-140,2	-134,8	-130,0	-124,0
Medlemsbidrag	146,7	137,9	134,8	127,4	128,4
Finansnetto	-2,7	-0,7	-0,5	-0,8	-0,8
Årets resultat	-3,4	-3,0	-0,5	-3,4	3,6
Omsättning	167,7	149,5	144,1	135,4	151,9
Medlemsfinansiering	88,5%	92,2%*	93,5%*	94,1%*	84,6%*
Soliditet	6,1%	10,1%	12,5%	13,8%	16,8%
Balansomslutning	114,5	102,5	106,0	99,8	102,1
Investeringar	7,3	2,7	4,5	3,8	6,7
Eget kapital	6,9	10,3	13,3	13,8	17,2
Kassalikviditet	87,3%	85,7%	88,7%	81,9%	82,2%
Skuldsättningsgrad	14,5%	19,4%	23,3%	29,7%	29,6%
Lån medlemskommuner	1,0	2,0	3,1	4,1	5,1
Nettokostnad/innevånare	XX	1 165 kr	1 125 kr	1 092 kr	1 042 kr

* Medlemsfinansiering 2019 – 2022 är inklusive MSB:s skogsbrands-ersättningar som sänker medlemsfinansieringen.

Organisation & verksamhet

Förbundets organisation

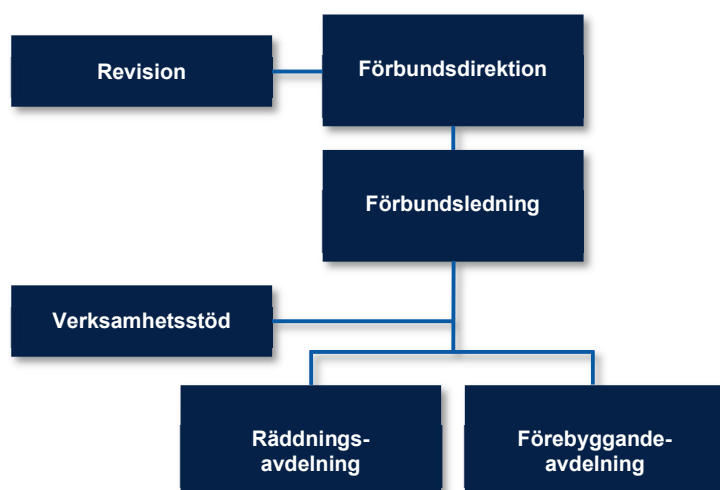
Förbundets huvuduppgift är att leverera bra service och efterfrågade tjänster till alla som bor i och besöker våra ägarkommuner. Jämtlands räddningstjänstförbund arbetar därför ur ett helhetsperspektiv där all verksamhet ytterst syftar till att bidra till medborgarnas och besökarnas trygghet och säkerhet. En helhet som, förutom en god service, också ska borge för en god ekonomisk hushållning med förbundets resurser. Förbundet stödjer också ägarkommunerna i arbetet med krishantering, samt att upprätta ett handlingsprogram för verksamhet i samverkan med ägarkommunerna.

Verksamheten inom förbundet har under perioden bedrivits enligt intentionerna i gällande lagstiftningar för lagen om skydd mot olyckor samt enligt av direktionen antagna mål. De lagar som specifikt reglerar räddningstjänsten är främst Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) brandfarliga och explosiva varor (LBE). Verksamheten bedrivs också i enlighet med, av direktionen antagna, handlingsprogram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Förbundets beslutande församling kallas för direktion. Direktionen består av förtroendevalda från de olika medlemskommunerna. För att vara valbar till direktionen skall man även vara invald i hemkommunens kommunfullmäktige.

Kommunerna har i och med bildandet av förbundet, överlämnat ansvaret för de uppgifter som fastställs i förbundsordningen till direktionen. Direktionen har alltså det yttersta ansvaret för att bereda människors liv och hälsa och egendom och miljö ett med hänsyn till de lokala förhållandena tillfredställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Förbundet har under direktionen en förbundschef tillika räddningschef som verkställande tjänsteman. Under förbundsledningen finns tre avdelningar; Verksamhetsstöd, Räddnings- och Förebyggandeavdelningen vars verksamhet leds av en respektive avdelningschef. Räddningsavdelningens avdelningschef är även tillika Stf räddningschef. Till organisationen hör även revisionen som granskar på fullmäktiges uppdrag. De prövar om verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, om styrningen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande.

Inom Trygghetens Hus i Östersund samverkar flera olika samhällsfunktioner för ökad krisberedskap och trygghet i samhället. Närheten till varandra samt modern teknik och utrustning möjliggör en robust samverkan med medborgaren i fokus!

Trygghetens Hus

Inom Trygghetens hus samverkar flera olika samhällsfunktioner för ökad krisberedskap och trygghet i samhället. En av fördelarna är närheten till varandra som gör att snabba beslut kan fattas i vardagen och arbetet blir mer effektivt.

Delade resurser

Flera aktörer samverkar inom ramen för Trygghetens Hus och samarbetet är unikt i landet. Genom att gemensamt utnyttja lokaler, materiel och tekniska lösningar får aktörerna tillgång till resurser som de annars kanske inte har haft möjlighet att skaffa sig.

Gemensam lägesbild

Närheten innebär också att larmärenden kan hanteras effektivare. Alla inblandade får en gemensam lägesbild vid allvarliga olyckor för att ge medborgarna bästa möjliga hjälp när den behövs som mest.

Dagliga möten

Samlokaliseringen möjliggör dagliga möten, såväl formella som informella. Myndigheternas beslutsfattare träffas regelbundet och det sker veckomöten kring operativ planering. Möjligheten till ökad krisberedskapsförmåga ökar genom verksamhetsutveckling både i vardagen och vid allvarliga händelser.

I Trygghetens hus ingår:

Utveckling under året

Det pågående arbetet med att räddningstjänstförbundet bedriver systemledning för 11 avtalskommuner har utvidgats. Från maj månad ingår vi numera i Räddningsregion Mitt Norrland tillsammans med räddningstjänsterna i Västernorrland. Ett mycket lyckat öppet hus genomfördes under hösten med ca 5 000 besökare tillsammans med Polisen, Regionen, Försvarsmakten, Sjöräddningssällskapet, SOS Alarm och Kriminalvården.

Räddningsverksamhet

Inom verksamheten kretsar de större frågorna kring uppbyggnad av civilt försvar, civilplikt, utbildningsmöjligheter för RiB-personal, problematik kring rekrytering på RiB-sidan med mera. I mitten av mars besökte överdirektören Camilla Asp och stf avdelningschef Patrik Perbeck från MSB förbundet och vi kunde under dagen föra dialog om våra behov kring dessa frågor. Under året har förbundet genomfört fem GRiB-utbildningar med totalt 26 personer som deltagit. Därutöver har också 32 personer genomgått fortsättningskursen GRiB kurs 2 på någon av MSB:s utbildningsplatser.

I slutet av mars hölls Skogsbrandskonferensen i Östersund. Konferensen arrangeras av förbundet tillsammans med MSB och Informationsbolaget, närmare 200 besökare medverkade under två dagar. Konferensen är den enda i sitt slag i Sverige och samlar bred publik från räddningstjänster, skogsbolag, universitet och myndigheter. Även besökare från Norge medverkade på konferensen.

Arbete med att skapa ett gemensamt ledningssystem – Räddningsregion MittNorrland - för Jämtland, Västernorrland samt delar av Västerbotten och Norrbotten startade 10 maj. Under sommaren testades den övergripande ledning vid flera tillfällen, bland annat vid större

skogsbränder i Västernorrland och Västerbotten, höga flöden i Åre samt flera större bränder i byggnader i bland annat Östersund och Åre.

Efter sommaren har en första utvärdering gjorts och arbete fortgår kontinuerligt för att justera arbetssätt och rutiner för att ytterligare förbättra och effektivisera arbetet i den övergripande ledningen. Tyvärr har mycket energi och resurser också behövts läggas på frågor kring schema och hur de nya arbetstidsdirektiven ska tolkas vid till exempel schemaförändringar. Detta har i sin tur inneburit att utvecklingstakten inom räddningsledningssystemet har gått långsammare.

Kopplat till detta arbetar förbundet även mot att införa ”Dynamisk resurshantering”, ett system som ska hjälpa SOS och larm- och ledningsbefäl att snabbt få närmsta resurs med rätt förmåga på plats vid en räddningsinsats. Projektet är omfattande och dras med förseningar, men vår ambition är att kunna sjösätta systemet under 2024.

Teknikutvecklingen i samhället speglar av sig på räddningsavdelningens verksamhet. Nya risker i form av solcellsanläggningar och fler fordon med eldrift innebär nya brandrisker och utmaningar vid insatser. En brand i en textilverksamhet med solcellsanläggning och brand i lastbil med eldrift är exempel på insatser där praktisk erfarenhet också innebär kunskapshöjning för vår organisation kring dessa typer av bränder.

Operativa händelser

Antalet larm inom förbundet uppgår till 2 732 vilket är en ökning med 262 larm jämfört med 2022. Under 2023 har det varit en ökning i det totala antalet larm jämförande med 2022.

Olyckstypen brand eller brandtillbud har sjunkit med 52 larm i jämförelse med fjolåret varav brand i byggnad är en minskning med 20 färre larm. I händelsetypen trafikolycka ser vi en ökning med 19 larm i jämförelse med år 2022. Automatlarm utan brandtillbud har ökat med 78 larm gentemot 2022. Drunkningslarm har ökat markant i jämförelse med år 2022, det finns ingen logisk förklaring till ökningen men sett över fler år och samma period så är det sådana variationer i den händelsetypen. I händelsetypen nödställd person är det mer än en fördubbling i antal larm, där hot om suicid är det som sticker ut mest. En förklaring kan vara att under året ändrades larmrutinerna för inkommande samtal om hot suicid i SOS alarms system, det innebär att räddningstjänsten är inblandad i fler inkommande samtal som har med psykisk ohälsa

att göra, om bedömning görs att vi kan göra skillnad så larmas resurser vid fler suicidhändelser än tidigare.

I larm om naturolyckor är det stor variation från fjolåret med en minskning av 23 larm, en förklaring är att det under våren i fjol var fler perioder av extremväder med översvåmmade källare och stormfällda träd. I händelsetypen andra uppdrag som görs mot andra uppdragsgivare är det en ökning av IVPA med 15 fler larm, det är även en ökning av hjärtstoppslarm med 30 stycken. I bedömningen att vi inte larmar ut räddningstjänst är det en markant ökning med 103 fler sådana värderingar, Den bedömningen baseras på flera olika grunder som exempel kan vara att det inte uppfyller LSO för att det ska vara räddningstjänst eller samverkanslarm där annan myndighet löser uppgiften själva m.m.

I övrigt ligger övervägande antalet insatser fördelat på olyckstyp i nivå med föregående år.

Händelsetyper	2023	2022	2021	2020	2019
Brand eller brandtillbud	265	317	311	368	296
Brand i byggnad	150	170	145	183	152
Brand i skog eller mark	46	68	60	97	50
Brand fordon/fartyg	46	53	59	51	57
Brand i avfall/återvinning	12	12	25	19	15
Annan brand	11	14	22	18	22
Trafikolycka (väg, spår, flyg, sjö)	305	286	285	313	324
Utsläpp av farligt ämne	84	55	79	79	69
Drunkning/tillbud	10	3	8	14	11
Nödställd person	69	32	41	22	39
Naturolycka	6	29	8	0	3
Övrig händelse	37	38	32	24	29
Händelse utan risk för skada	653	561	606	564	604
Automatlarm utan brandtillbud	495	417	412	373	426
Annan händelse utan risk för skada	158	144	194	191	178
Sjukvårdsuppdrag eller annat uppdrag	732	708	613	641	730
IVPA	326	311	258	285	364
Hjärtstoppslarm	256	226	211	210	209
Övriga Annat uppdrag (Lyfthjälp, Hämtning i terräng mm.)	150	171	144	146	157
Alla enheter återkallades innan ankomst	87	76	13	30	74
Passning för att upprätthålla beredskap	69	53	44	64	51
Räddningsledningen bedömde att utryckning inte behövdes	415	312	186	69	0
Totalsumma inom JRF	2 732	2 470	2 226	2 188	2 230

Visning av drönare på Öppet-Hus

Beredskapsverksamhet

Bemanning heltid

År 2023 har likt 2022 inneburit omfattande verksamhet inom förbundet och en förutsättning för att kunna genomföra allt arbete är skiftpersonal som var femte vecka jobbar dagtid för att hålla intern och extern utbildning, utveckla operativ förmåga genom olika projekt och nätverk samt andra uppdrag som till exempel Zamsyn Z för att förebygga skolrelaterade bränder. Den höga belastningen innebär att det finns lite luft kvar i schemat för att täcka på skift när ordinarie personal är borta. Arbetet bygger också på att personal jobbar utanför sin ordinarie arbetstid för att kunna mötas eller lösa ut toppar i verksamhetens arbete. Utöver detta har det under året varit svårt att ta in vikarier för att jobba dagtid under veckorna. Sammantaget innebär dessa faktorer att kostnader för övertid har ökat kraftigt under året.

Den operativa verksamheten har under sommaren avlöppt väl. Med hjälp av vikarier har både operativ förmåga upprätthållits och personal kunnat vara lediga enligt den plan som upprättades inför sommaren. Under slutet av 2022 rekryterades tre brandmän för att under 2023 kunna utbildas som styrkeledare. Dessa personer kan efter utbildning stötta som styrkeledare vid tillfällen då ordinarie befäl inte jobbar och på sikt tryggas även befälskompetens för framtida avgångar. En av dessa var klar inför sommaren, en har påbörjat sin utbildning i slutet av augusti och ytterligare en planeras att genomgå utbildning så snart det finns lediga platser på MSB:s kurser för styrkeledare.

En av de ordinarie styrkeledarna har genomgått insatsledarutbildning och har under sommaren kunnat täcka upp som insatsledare när behov funnits. Därmed finns nu två styrkeledare som också kan fungera som insatsledare vilket stärker organisationens möjlighet att lösa operativ verksamhet parallellt med annan verksamhet, ledigheter och andra vakanser.

Under våren genomfördes ändringar i pensionslösningar för heltidsanställda brandmän, detta arbete är nu färdigt. Brandpersonal i operativ tjänst har nu haft möjlighet att välja den lösning som de själva önskar.

Räddningsregion Mittnorrland

Den 10 maj startade det gemensamma räddningsledningssystemet Räddningsregion MittNorrland. Utöver de som tjänstgör som vakthavande räddningschef, vakthavande befäl och larm- och ledningsbefäl så har även ca 65 insatsledare som jobbar inom räddningsledningssystemets område genomgått utbildning och samarbetet inom den övergripande ledningen har under sommaren fungerat väl. Efter sommaren görs en första utvärdering för att justera detaljer i arbetssätt och hitta möjliga effektiviseringar för att nyttja ledningsfunktionerna på ett så bra sätt som möjligt. Under året har ett antal händelser visat att det gemensamma ledningssystemet ger oss bättre förutsättningar att hantera belastningar inom den operativa verksamheten samt att redundansen med två geografiskt åtskilda arbetsplatser har varit en styrka vid störningar i verksamheten.

Nya arbetstidsdirektiv

Centrala förhandlingar kring nya arbetstidsdirektiv är klara och innebär en process i flera steg. I ett första skede kom vakthavande befäl och larm- och ledningsbefäl att omfattas av ändringar från och med 1/10 2023. Ändringen innebär att dygnstjänstgöring inte längre är möjligt samt en mer strikt hållning till regler för dygnsvila och veckovila. För tillsvidareanställd skiftpersonal kommer ändringar att träda i kraft i februari 2024. Mycket energi har under hösten lagts på att arbeta fram nytt schema för brandgrupperna i samverkan med personalen. Förbundet har även sökt dispens för att ha kvar möjligheten att förlägga arbetspass upp till 24 timmar. Något besked om detta har inte kommit från centralt håll.

De nya arbetstidsdirektiven kommer att innebära att planeringsförutsättningar blir mindre flexibla för både verksamheten och arbetstagarna. Att genomföra verksamhet på samma sätt som i nuläget kommer inte att vara möjligt efter att direktivet träder i kraft. Ett arbete har därför startats för att bedöma de konsekvenser dessa ändringar leder till.

Räddningstjänstpersonal i beredskap

Jämtlands Räddningstjänstförbund står inför kontinuerliga utmaningar när det gäller rekrytering och bibehållande av brandmän inom RiB verksamheten.

Utmaningar inom rekrytering och beredskap

Förbundet står inför fortsatta svårigheter med rekrytering, vilket påverkar förmågan att upprätthålla beredskapen på vissa platser. Många brandmän kompenserar genom att ta extra beredskap, vilket på sikt påverkar arbetsmiljön negativt samt gör verksamheten sårbar. De primära utmaningarna inkluderar brist på lokal arbetskraft inom angiven anspänningstid till närliggande brandstation, få huvudarbetsgivare i småorterna och en känslig balansgång mellan arbetsgivarens engagemang och påverkan på företaget.

Mångfaldsrekrytering

Under året har förbundet fokuserat på att öka mångfalden inom rekryteringen baserat på strategier och studier som MSB tagit fram. Detta initiativ syftar till att skapa en mer representativ och inkluderande arbetsstyrka, detta återspeglar sig bl.a. i annonseringsmateriel och riktade annonskampanjer.

Organisationsförändring med områdesansvariga
Påbörjad organisationsförändring med områdesansvariga för att fungera som närmsta stöd och kontakt för stationerna. Dessa ansvariga bistår inte bara med operativa frågor utan även stöd i rekryteringsprocessen, schemaläggning och utbildning.

Ny rekryteringsprocess

I samarbete med HR har en ny rekryteringsprocess utformats för att underlätta för stationsansvariga och områdesansvariga. Denna process planeras att implementeras under 2024.

Dialog med ägarkommuner och näringsliv
En dialog har initierats med ägarkommunerna och deras näringslivsenheter för att förbättra samarbetet och involvera näringslivet i rekryteringsprocessen. Där räddningstjänsten presenteras som en potentiell arbetsgivare till sin huvudanställning.

Resultat och utmaningar

Under året har förbundet upplevt medarbetartapp på grund av förändrade livsförhållanden och arbetsgivare som lämnat orten. Trots detta har nyrekrytering skett, och engagemanget i MSB:s utbildningar har ökat. Sammantaget ligger förbundet på samma nivå som tidigare år, men vissa stationer har drabbats hårdare av medarbetartapp, vilket skapar en utmaning i att upprätthålla beredskapen.

Bemanningssituationen är fortfarande besvärlig då det är fler RiB som slutar än det antal vi lyckas nyanställa, vi intervjuar nya sökande så fort vi kan och utifrån det så bjuder vi in de som anses lämpade för uppgiften till tester, som genomförs på vissa utvalda stationer. Antalet nya ansökningar till RiB har avtagit under senaste halvåret men vi jobbar fortlöpande med nya idéer om att öka intresset för nya medarbetare. Rekrytering av nya medarbetare till RiB är fortsatt en högt prioriterad uppgift.

Nyanställd RiB-personal i oktober

RiB-organisationen

I RiB organisationen arbetar totalt 402 medarbetare per 31/12, vilket är 12 personer färre jämfört med samma tidpunkt 2022. I tabellen visas behov bemanning, aktuell bemanning, antalet kvinnor per station samt vakanssituationen. I slutet av året uppgick antalet vakanser till 31 tjänster. En viss övertalighet finns på några stationer för att klara av bemanningen på grund av frånvaro och att det finns personer som delar på schemarader.

Vi vill rikta ett stort TACK till alla arbetsgivare som tillåter sina anställda att vara RiB;are vid sidan av sin ordinarie anställning.

Station	Behov bemanning	Aktuell bemanning	Varav kvinnor	Vakanser
Backe	12	12	1	0
Bispgården	12	11	0	1
Brunflo	15	18	2	0
Bräcke	17	19	0	0
Funäsdalen	20	23	8	0
Föllinge	12	10	1	2
Gäddede	12	10	3	2
Gällö	12	8	1	4
Hammarstrand	20	22	2	0
Hammerdal	15	17	1	0
Hede	16	12	2	4
Hotagen	6	5	3	1
Hoting	12	13	0	0
Krokom	15	20	5	0
Kälarne	12	12	0	0
Lillhärda	6	5	1	1
Lit	9	11	1	0
Ljungdalen	6	8	2	0
Lofsdalen	9	11	1	0
Nälden	10	12	0	0
Myrviken	16	19	6	0
Rätan	9	8	2	1
Strömsund	15	20	1	0
Stugun	16	12	4	4
Sveg	20	27	1	0
Svenstavik	15	18	3	0
Trångsviken	6	6	0	0
Vemdalen	20	14	3	6
Ytterhogdal	12	8	2	4
Änge	12	11	2	1
Totalt	389	402	58	31

Provkörning av nya slangtvätten

Teknisk verksamhet

Verksamhetsåret 2023 är förberedelsernas år. Enheten har jobbat med tekniken inför uppstarten Räddningsregion Mittnorrland (RRMN) och förbereda Åre räddningstjänsts inträde i förbundet.

Fordon

Utöver normalt fordonsunderhåll har Förbundet införskaffat ett antal fordon för att byta ut äldre fordon. Teknikenhetens stora transportbil är utbytt och två pickuper är införskaffade. Pickuperna har levererats till två RiB-stationer under hösten. Tre stationer har fått nya båtmotorer.

Material

Ansvarsområdena har framför allt jobbat med att säkerställa att alla stationer uppfyller bestämd materialnivå. Inom skogsbrand har det skett en höjning av grundnivån samt skogsbrandstationerna för att vara bättre förberedd för skogsbränderna 2023. Det handlar om mer slang och bättre motorsprutor. Förbundet fortsätter med utbytet av rökdykradio. Nu är alla gamla Motorola terminaler för rökdykning utbytta.

Förbundet har påbörjat utbyte av rökskydd. Under detta år kommer rökskydden på övningsområdet samt några stationer vara genomförda och arbetet med utbytet kommer

pågå under cirka sex år. Rökdykningsstationerna kommer att få tillgång till färgad brandslang till rökdykningsledaren för att öka säkerheten vid rökdykning. Förbundets värn kommer att rustas upp med både material och utbildning. När arbetet är klart kommer alla värn ha samma nivå och vara förberedda för deras uppdrag.

Dräkterna för vattenlivräddning börjar bli till åren och i år har 20st nya dräkter införskaffats för att byta de sämsta dräkterna.

Slangverkstaden har fått två nya slangtvättar. En stor slangtvätt för att tvätta slang året runt samt en liten för att kunna tvätta slang snabbare under sommarmånaderna samt ha i reserv för den stora slangtvätten.

Några stationer i förbundet har fått extra utrustning för att hantera djurräddning.

IT

Inom IT har det gjorts förbättringar för att förbättra stabiliteten och säkerheten. Enheten har även rekryterat en systemtekniker som kommer tillföra mer kompetens och kapacitet. Genom denna rekrytering är förbundet bättre rustat inför kommande förändringar i omvärlden. Under hösten förberedes arbeten som kommer att utföras under 2024.

Utbildnings- och övningsverksamhet

Övning och utbildning

Tidigare utbildningssamordnaren avslutade sin tjänst första februari och den nya började sin tjänstgöring 16 mars vilket medförde ett visst glapp under den perioden. Från och med att den nya samordnaren kom på plats har verksamheten rullat på som vanligt enligt planering. Under året har enheten genomfört 29 RiB-övningsdagar, fyra Grib 1B å två veckor.

Funktionsområde ledning har haft 14 heldagsutbildningar för våra befäl under året. Alla värnansvariga på förbundets åtta värn har varit samlade och haft en halvdagsutbildning om framtida plan för deras verksamhet.

Förbundet har under två dagar medverkat med befäl som har järnväg inom sitt insatsområde via Trafikverkets utbildning arbetsjordning som innebär att vi är certifierade att arbeta säkert vid händelse på järnväg (återkommande vart tredje år). Två medarbetare från kemgruppen har varit på en tvådagarskonferens i Helsingborg.

I vår plan med att utöka UAS (drönare) verksamheten inom förbundet har två medarbetare gått en instruktörsutbildning i Stockholm. De har sedan genomfört utbildning av nya UAS-piloter och repetitionsutbildning för tidigare utbildade piloter i förbundet.

Övning i kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva ämnen (CBRNE) har genomförts i samverkan med Regionen (Ambulansen) och Polisen för att vara bättre rustade vid en sådan händelse.

Under två veckor innan sommarsemestern genomfördes introduktionsdagar för nya och sedan tidigare anställda vikarier där man gick igenom rutiner, körde insatsövningar för att vara väl förbereda inför sommaren.

Alla skift på heltiden har medverkat i en samverkans utbildning med polisens helikopterverksamhet, där vi fått kunskaper i vilka rutiner som gäller när vi ska åka med som passagerare vid händelser på platser där det inte är farbar väg m.m.

Inför Åres inträde i förbundet vid årsskiftet har all deras operativa personal fått möjlighet att under en vecka öva varm rökdykning på Furulund och halkkörning vid jämt halkans anläggning i gräfsåsen. I övrigt har det genomförts ordinarie övningsverksamhet enligt fastlag planering för 2023.

Samverkansövning med Regionen och Polisen

Skolutbildning

I samarbetet förbundet har med Jämtlands gymnasium har, under april och maj, utbildning genomförts för sex elever i ämnet räddningstjänst. Utbildningen omfattar 200 skolpoäng och avslutades vecka 20 i maj, sammanlagt fem veckor. Eleverna har även följt ett skift under ett dygn för att få inblick i vad det innebär att vara brandman på heltid. Alla elever genomförde utbildningen med godkänt resultat.

Extern utbildning

I november 2022 anställdes en ny utbildningssamordnare med ansvar för extern utbildning. Samordnaren har under året arbetat mer offensivt med att sälja utbildning mot medlemskommunerna, regionen och andra externa kunder, det har givit effekt genom att antalet utbildningar ökat markant.

Vi har tagit fram en digital utbildning i grundläggande brandkunskap med instruktör i livesändning som vi provkört ett antal gånger under året med positivt resultat.

HLR-utbildning

Furulund

På övningsområdet fortgår arbetet med att underhålla och även utveckla övningsfaciliteterna för att underlätta och göra övningsverksamheten mer effektiv. Det är ett antal projekt påbörjade som ett varmbonat bygge inne i förrådsbyggnaden som kommer innehålla bland annat fläktanläggning för att förbättra arbetsmiljön i byggnaden. En miljöstation är också under uppförande för att underlätta och förbättra sopheringen. Under sommaren har golvet i klimathuset slipats för att förbättra arbetsmiljön och minimera slitage på skyddskläderna vid rökdykarövning. Fortlöpande arbete med städning för att få bättre ordning inom området är en ständig process.

Vi har under hösten i samverkan med kommunen påbörjat arbetet med att få flytta en skolpaviljong från Brunflo, kommunen har skänkt byggnaden till oss och kommer vara behjälpliga med sökande av bygglov m.m. skolpaviljong innehåller lektionssalar, personalutrymmen, förråd m.m. Under hösten slutade vår övningsfältansvarige med överenskommet kort varsel, anledning var annat arbete det innebar att vi fick omfördela arbetsuppgifter inom verksamheten för att hålla igång övningsfältet.

Övning med ambulansen på Furulund

Förebyggande verksamhet

Personalläget på avdelningen har varit stabilt, stora delar av året var två medarbetare föräldralediga vilket ledde till ökad belastning för de som var i tjänst. Diskussioner och planering kring förändrade arbetstider och har också präglat stora delar av året och tagit tid i anspråk. Trots det har vi lyckats utföra de flesta planerade aktiviteter under året.

Utöver handläggning av ärenden så har vi tagit fram nya arbetssätt kopplat till så kallad farlig verksamhet, färdigställt informationsmaterial kopplat till byggprocessen, påbörjat en revidering av hur vi arbetar med automatiska brandlarm och fortsatt vårt arbete för att större evenemang i kommunerna ska kunna genomföras på ett brandsäkert sätt.

Under sommaren har vi haft två projektanställda brandingenjörsstudenter. Syftet med det har både varit att marknadsföra oss som framtida arbetsgivare och att få hjälp med att utreda vissa frågor som vi inte hunnit med i den ordinarie organisationen.

Tillstånd och tillsyn enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Handläggning av tillståndsansökningar och genomförande av tillsyner hos verksamheter med brandfarliga och explosiva varor har genomförts enligt plan. Även tidigare påbörjad process med att avsluta gamla tillståndsärenden fortsätter. Antalet inkomna ansökningar är i stort i nivå med förväntat.

Vi har introducerat en ny handläggare för tillsyn och tillstånd brandfarlig vara vilket blir en välbehövlig avlastning för nuvarande handläggare.

Inom området LBE har vi inte bedrivit utvecklingsarbete i någon större omfattning under året utan behovet av detta får ses över inför kommande verksamhetsår. Antal ärenden som handlagts inom ramen för LBE visas i tabellen nedan:

Ärendetyp	Antal ärenden
Tillsyner LBE	33
Tillståndsansökningar brandfarlig vara	61
Tillståndsansökningar explosiv vara	32

Tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)

Tillsyner enligt lagen om skydd mot olyckor genomförs både regelbundet och händelsestyrt enligt beslutad tillsynsplan. Vi har genomfört i stort sett de tillsyner som planerats men resurserna är fortfarande inte tillräckliga för att hålla den takt som krävs för att uppfylla kraven i MSBFS 2021:8. Vi arbetar kontinuerligt med effektivisering och prioritering men vi bedömer att det inte kommer vara tillräckligt på sikt utan ytterligare resurser kommer krävas. Målet för antal tillsyner 2023 sattes till 70 men för att uppfylla föreskriftskraven bör antalet tillsyner årligen vara i storleksordningen 200. Statistik från genomförda tillsyner visas i tabellen nedan:

Tillsyner	Antal tillsyner
Påbörjade tillsynsärenden	66
Genomförda tillsyner	60
Förelägganden	24

Sotning och brandskyddskontroll

Sotningen fungerar tillfredsställande i samtliga kommuner och även utförande av brandskyddskontrollen. Vi arbetar med att ytterligare förbättra rättssäkerheten i samband med brandskyddskontrollen och säkerställa att samtliga förelägganden följs upp. Vi har under året deltagit i ett projekt som leds av MSB med syfte att ta fram en handbok kring hur kommunen ska arbeta med styrning av sotning och brandskyddskontroll.

Remisser

Förbundet är remissinstans åt olika myndigheter, kommunernas alkoholhandläggare gällande serveringstillstånd, kommunernas byggnadsnämnder beträffande bygglov och detaljplaner och till Polismyndigheten gällande ordningslagsärenden. Mycket av detta arbete ligger inte i vårt direkta ansvarsområde men vi bedömer att det är ett effektivt sätt att förebygga bränder och andra olyckor. Om vi kan hjälpa till att bidra till att byggnader uppförs med korrekt brandskydd är det något som kommer hjälpa till att skydda människors liv och hälsa under hela byggnadens livslängd.

Antalet remisser som skickas till oss visas i tabellen nedan. Antalet remisser i byggärenden och gällande alkoholtillstånd är något högre än förväntat. Antalet remisser i ordningslagsärenden har minskat på grund av ändrade rutiner med Polismyndigheten.

Ärendetyp	Antal ärenden
Alkoholärenden	163
Byggärenden	172
Ordningslagsärenden	115
Planärenden	43

Information och rådgivning

Vår förebyggande information till privatpersoner har under våren varit fokuserad främst på brandskydd i bostäder. Utöver vår information på webben och sociala medier har vi även annonserat till nyinflyttade, haft med budskap i Polisens nyhetsbrev till nätverket Grannsamverkan och varit med i inslag i media.

Dessutom har brandmän pratat med allmänheten och delat ut information på olika evenemang. Risken för gräsbränder har uppmärksammats samt hur man eldar säkert ute och viktig information för hantering av majbraser. Under sommaren har verksamheterna på Trygghetens hus haft öppet hus med ca 5 000 besökare. Det har även varit Blåljusdagar i Gäddede och Strömsund och andra evenemang. Då har vi informerat om brandskydd i hemmet, visat upp verksamheten och haft prova-på-aktiviteter. Vi har även annonserat och spridit vår kampanj "Säkrare sommar" om brandskydd och säker hantering av gasol i stuga, båt och husvagn.

I samband med eldningsförbudet under sommaren har vi också lyft hur man skyddar sitt hus från gräs-, mark- och skogsbränder. Solcellsanläggningar har uppmärksammats mycket. Vi har informerat ur vårt perspektiv på seminarium samt kunnat lyfta vad som krävs för en säker anläggning i både egna kanaler och media.

Under hösten har vi bidragit med ett kapitel om brandskydd i en utbildning framför allt för unga serveringsansvariga som Bergs kommun tagit fram. Haft budskap till studenter om brandskydd i studentbostaden. Lyft viktig info under Beredskapsveckan.

Vi har deltagit på bland annat Familjedagen i Backe, Expo i Lofsdalen och mässan Lodge & Lya i Vemdalen.

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin · 24 november 2023 ·

Har du koll på de fyra B:n inom brandskydd? Hemmet ska vara en trygg plats. Med ett brandsäkert boende skapar du en säkrare tillvaro för hela familjen.

Brandskyddsforeningen och MSB i samråd med: Boverket, Socialstyrelsen, Fastighetsägarna Sverige, Foreningen Sveriges Brandbefäl, Svensk Försäkring, Sveriges Allmännytt, Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund.

VARLDENS KORTASTE BRANDTÄLL:
Förra året dog 97 personer i bränder. 8 av 10 i hemmet.

Har du koll på de fyra B:n?

Undvik katastrof med:

- ✓ Brandsläckare
- ✓ Brandvarnare
- ✓ Brandutlösare
- ✓ Brandutlösare

Ingen ska behöva dö i brand.

Kunskap räddar liv.

Detta den vidare

Tillsammans mot en nödssituation

Räddningstjänsten Jämtland
21 april kl. 15:00 ·

Gräsbandsrisk i snöfria områden
Brandrisken är oftast störst på eftermiddagen. När temperaturen är högst, solstrålningen starkast och luftfuktigheten lägst.

Den som startar en eld är juridiskt ansvarig för den.

Undvik att grilla eller elda i skog och mark där det finns torr gräs. Välj istället en yta täckt med snö, grus eller sandmark som inte är nära torr vegetation. Lägg stenar eller sand runt elden. Elda inte om det blåser mycket - gnistor kan flyga iväg och starta bränder. Ha med dig vatten att släcka eld och glödd med vatten marken runt om, gärna både före och efter du eldat.

Att elda av gräs på ett säkert sätt är svårt. Vinden kan lätt sprida branden snabbt och i värsta fall kan den leda till byggnader som brinner upp. Brandspridningen är ofta snabbare i gräs än i skogsmiljö. Ofta så snabbt att man som enskild person inte har möjlighet att hejda den.

Förbud och regler

Kontrollera om eldningsförbud råder, exempelvis i appen "Brandrisk ute". Läs på din kommun hemsida om de lokala reglerna för eldning där du bor.

Räddningstjänsten Jämtland
1 mars ·

Nyhetsmorgons reporter Marcus Noterius på livsviktigt uppdrag: Vid Storsjön i Östersund träffar han insatsledaren Daniel Hjalmarsson för att lära sig hur vi jobbar för att rädda en människa som gått genom isen.

direkt Storsjön, Östersund

JUST NU
SÅ RÄDDAR MAN LIV PÅ ISEN
24 mars · Nyhetsmorgon när du vill på TV4 Play

TV4PLAY.SE
Så räddas en människa som gått genom isen
Nyhetsmorgons reporter Marcus Noterius är på livsviktigt uppdrag: han är vid Storsjön i Öster

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin · 7 september 2023 ·

Det är mycket att tänka på när man flyttar till sitt första egna boende. Vi vill tipsa om tre viktiga saker som kan rädda liv - tre saker alla bör ha hemma:

- 1. Brandvarnare - Den ger dig en tidig varning om det börjar brinna och den väcker dig om du sover.
- 2. Brandsläckare - För en bostad rekommenderas en pulversläckare på sex kilo.
- 3. Brandfritt - Med en brandfritt kan du släcka mindre bränder i mobil exempelvis.

Och kom ihåg den viktiga hemförsäkringen!

Brandskydd i studentbostaden

Räddningstjänsten Jämtland

Räddningstjänsten Jämtland
2 mars ·

Bland de senaste bostadsbränderna i länet finns flera som troligtvis orsakats av het aska som ströts ut för nära husväggen.

Förvara askan i ett obrännbart kärl som står på ett obrännbart underlag och avskilt från brännbart material.

Se över ditt brandskydd. Testa dina brandvarnare, ha minst en per 60 kvm. Kolla att brandsläckarens tryckmätare står på grönt, att slangens är hel och plomberingen sitter kvar. En pulversläckare är det bra att vända på några gånger och lyssna så att pulvret glider fritt i släckaren. Det finns annars en risk att det packas för hårt och fungerar sämre.

Klicka på länken för att se en intervju med insatsledaren Esbjörn Eriksson om faran med het aska.

SVT SE
13 villabränder sedan första januari i Jämtlands län - flera orsakade av het aska

Insatsledaren Esbjörn Eriksson har kontrollerat ett stort antal villabränder och på flera av dem har han hittat aska som ströts ut för nära husväggen.

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin · 4 november 2023 ·

Vemdals brandmän på Lodge & Lya 3-4 nov 2023. Kom och träffa oss, prata brandskydd i hemmet, hur du blir brandman och se fordon och utrustning. #Vemdalen #hede #härjedalen #härjedalenskommun #destinationVemdalen Lodge & Lya 3-4 nov 2023 Vemdalen By Destination Vemdalen

13 villabränder sedan första januari i Jämtlands län - flera orsakade av het aska

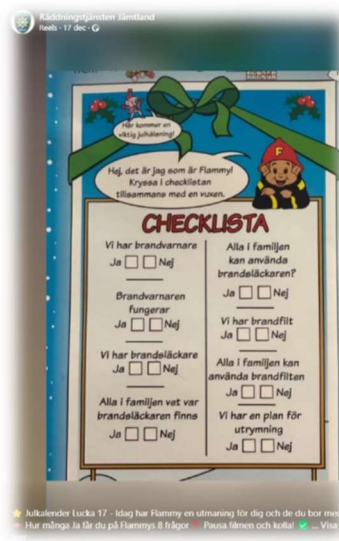

Brandskyddsföreningen hade en kampanj om brandsäkert boende som vi hakade på och spred. Det deltog 700 årskurs två elever i Flammys brandsyn i länet för att lära sig om brandskydd hemma. Brandvarnardagen lyfte vi med en video som blev mycket populär. I december körde vi en egen julkalender med dagliga videos med brandförebyggande budskap. Vi hade även video på ett par stora matbutiker hela december och budskap i egna kanaler och media om att släcka ljusen, elda rätt, hålla koll på spisen och att testa sin brandvarnare. Flera stationer har deltagit på julsmytningar som Kälarne, Föllinge, Näliden, Brunflo och Lit. Och vi har informerat via Grannsamverkans nyhetsbrev.

Till organisationer har vi haft budskap om hantering av brandfarliga gaser och vätskor. Vi har lyft tillgänglighet för räddningstjänsten via räddningsvägar och risker med solceller vid insatser om brand i byggnad. Dessutom har vi tagit fram ett dokument med vägledning om utrymning med hjälp av räddningstjänsten. Under hösten spred vi information om hur man kan minska risken för anlagd brand i sin verksamhet.

Till vintern lyfte vi våra råd och anvisningar om vad ett skäligt brandskydd är i byggnader med uthyrning av tillfällig bostad.

Exempel på luckor från julkalendern

Nya larmställsrummet på Näldens brandstation

Administrativ verksamhet

Administration

Avdelningen för verksamhetsstöd handlägger ärenden främst inom ekonomi, personal, löner, fastighet och kommunikation. Året började med en organisationsförändring då både en ny avdelningschef och ny ekonomichef anställdes. Ekonomichefen valde senare att sluta. Under hösten anställdes även en HR-generalist.

Inom ekonomi har avdelningen även arbetat med implementeringen av ett projekt för att möjliggöra digital fakturering och med förberedelserna för Åres ingående i förbundet.

Förbundet omfattas av flera förändrade kollektivavtal vilket upptagit en stor del av arbetet inom HR området. Det har inneburit information och förarbete för våra övergripande pensionsavtal såväl som brandmännens särskilda avtalspension. Parallellt med det införs nya regler för dygnsvila som påverkar vår operativa personal, något vi arbetat med både lokalt och genom medverkan i nationella arbetsgrupper.

Avdelningen har representerat förbundet som utvald räddningstjänst i MSB:s projekt ”MSB:s strategi för att stödja kommunernas arbete med personalförsörjning av deltidsbrandmän”. Något som både gett oss möjlighet att lyfta våra svårigheter och få förslag på hur vi kan utveckla vårt arbete framöver. Rekrytering av RiB-personal är en nyckelfråga och något som legat högt prioriterat för under året.

Fastighetsåtgärder

På fastighetssidan fortgår arbetet med att försöka få fler stationer mer jämställda med separata omklädningsrum med dusch för kvinnor och larmställen separerade från vagnhallen utifrån ett friska brandmän perspektiv. Under året har Näldens brandstation genomgått både en ombyggnation och anpassning för ökad jämställdhet. Stationen har fått ett separat larmställsrum och ett bättre omklädningsrum med duschar för kvinnor och män. Stationen har även fått nya larmfack, omklädningskåp och lektionssalsmöbler. Fastighetsägaren vidtog även förbättringsåtgärder utomhus. På Svegs brandstation har ett kontor iordningställt och larmställsrummet har anpassats med ett separat rum för civila kläder. Gäddede brandstation har fått ett nytt pentry i lektionssalen och på stationen i Östersund har två nya kontor tillskapats. Lokalanpassningar har även skett för den nya slangtvätten. I Hammerdal har en ny innerdörr monterats till larmställsrummet.

Under 2024 fortgår arbetet med att bygga om fler brandstationer till jämställda arbetsplatser och bättre ur ett friska brandmän perspektiv. Vi kommer även fortsätta med att se över möjligheten till att försöka minska hyrda ytor, hitta energieffektiviseringar och att försöka åstadkomma samlokaliseringslösningar med andra aktörer där planlösningarna på stationerna så medger.

Kommunikation och marknadsföring

Vi har i vårt arbete med kommunikation marknadsfört flertalet stationsträffar för alla, tjejkvällar samt en digital information för kvinnor om att vara RiB i räddningstjänsten. Vi delar mycket från räddningsverksamheten i sociala medier från samverkansövningar, egna övningar och dagliga aktiviteter i inlägg och "händelser". Under hösten lyfte vi även "Brandman på jobbet-dagen".

Som en del i att utveckla vår informationshantering har vi under perioden deltagit i en utbildning för informationssäkerhet.

Vi har dessutom kunnat presentera vår nya personalhemsida som ger alla medarbetarna stöd i arbetet och innehåller allt från nyheter till övningsmaterial och policydokument. Förbundets grafiska manual har uppdaterats. Inom kommunikation har vi nätverkat både lokalt och nationellt.

**Tjejkväll
på Hede
brandstation
27/9 18.00**

Räddningstjänsten Jämtland
15 april kl. 10:24 · 📍

Nu är det dags för infoträffarna i Hamnerdal och Hoting för dig som är intresserad av att bli brandman. Söndag och måndag 16 och 17 april. 📍 Välkommen!

**Vill du jobba extra
som brandman?**

Välkommen på infoträff
för att få veta mer om uppdraget,
se stationen, fordon och utrustning.

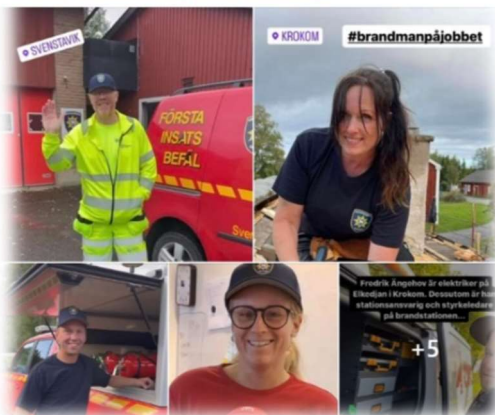
**Hamnerdal 16 april 10-13
Hoting 17 april 18.00**

www.rtjamtland.se/rib

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin · 6 september 2023 · 📍

Igår var det Brandman på jobbet-dagen och vi har kunnat lyfta deltidbrandmän och deras huvudarbetsgivare från flera håll i länet. Dessa "händelser" kan du hitta på vårt Instagram-konto under "BM på jobbet". @rtjamtland
<https://instagram.com/rtjamtland?igshid=OGQ5ZDc2ODk2ZA==>

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin · 5 september 2023 · 📍

Ragunda kommun är här: Ragunda kommun.
5 september 2023 · Hammarstrand, Jämtlands län · 📍

Idag den 5 september är det Brandman på jobbet-dagen!

📍 Vi i Ragunda kommun är stolta arbetsgivare till några av de deltidbrandmän som jobbar för Jämtlands... Visa mer

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin · 5 september 2023 · 📍

Idag är det Brandman på jobbet-dagen! En dag då vi uppmärksammar alla som är brandmän på deltid och deras huvudarbetsgivare som gör det möjligt. 📍 Tillsammans ökar vi tryggheten och säkerheten.

I bild ser vi Frida Vestermark som är stationsansvarig i Ljungdalen och hjälper kunden Janne i kassan på ICA. #brandmanpåjobbet

Räddningstjänsten Jämtland
Publicerat av Monica Landin · 5 september 2023 · 📍

Härjedalens kommun
5 september 2023 · 📍

Idag är det brandman på jobbet-dagen 📍

Vi tackar alla som är deltidbrandmän. Tack vare er har vi väl fungerande räddningstjänst på landsbygden.

34 procent... Visa mer

Miljö

Utgångspunkten för miljöarbetet är att: Gällande miljöpolicy och rutiner följs och att alla aktivt bidrar till att minska förbundets miljöpåverkan. Att Miljöpolicy, miljömålen och miljöhandlingsplanen är kommunicerad till alla anställda inom förbundet. Detta uppnås bland annat genom att Räddningstjänstförbundet ska;

- värna om att i sin egen verksamhetsutövning vara ett föredöme i att minska miljöbelastningen.
- Följa tillämplig lagstiftning och andra krav i det dagliga arbetet.
- Säkerställa att förbundets personal ska vara miljömedveten och aktivt värna om miljön i arbetet med skydd mot olyckor.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Pensionsförpliktelse

I bokslutet 2023 uppgår den totala pensions-skulden för Jämtlands räddningstjänstförbund till 36,5 mnkr, vilket är en ökning med 8,9 %. Under avsättningar redovisas även pensionsskuld-ökningen för den del av utryckningspersonalen som har SAP-avtal. Dessa har en möjlighet att gå i pension vid 58 års ålder. Denna pensionsrätt inarbetas löpande av personalen och kostnads-förs enligt beräkningar gjorda av förbundets pensionsadministratör KPA. Östersunds kommun har åtagit sig att betala förbundets SAP-utbetalningar varje år samt den årliga förändringen av den samlade SAP-skulden. Därav finns det i bokslutet en kortfristig och långfristig fordran mot Östersunds kommun som tillsammans uppgår till ca 14,9 mnkr.

Pensionsrätt som inarbetats före 2004 och som vid förbundsbildningen övergick till anställning i Jämtlands Räddningstjänstförbund bekostas av medlemskommunerna. Detta innebär att ingen ansvarsförbindelse finns utan förbundets pensionsskuld redovisas helt och hållet i balansräkningen.

Förbundet använder sig inte av en pensions-försäkring och inte heller en pensionsstiftelse. Inga separata medel har heller avsatts för att förvaltas inom ramen för en egen pensions-medelsförvaltning. De medel som ska möta det framtida pensionsåtagandet återlånas i stället i verksamheten.

Likviditetsrisk

Årets negativa resultat på ca -3,4 mnkr försämrar likviditeten som i bokslutet uppgår till ca 1 mnkr. Det positiva kassabeloppet beror i huvudsak av att det finns pågående investeringar från 2023 och 2022 vars medel inte är helt använda. Av förbundets medlemsbidrag är kassaflödet stabilt under hela året. De senaste åren har likviditeten genom hållna investeringsbudgetar och positiva resultat succesivt förbättrats och nivån på nyttjandet av checkkrediten har blivit lägre. Målsättningen är att kontinuerligt stärka upp likviditeten för att inom en snar framtid ha en kassabuffert och helt komma ifrån nyttjandet av checkkrediten. Under 2023 har förbundet använt checkkrediten några få dagar vid tre kvartal.

Ränterisk

Förbundet har inga långsiktiga lån som belastas av räntor då reverslånet mot Härjedalens kommun har räntefria villkor. Lånet har löpt från 2015 med sista amortering under 2024. Vid Åre kommuns inträde nästa år kommer ytterligare ett reverslån att tecknas för övertagande av räddningstjänstens anläggningstillgångar. Även detta lån är förhandlat räntefritt. Förbundets ränterisk är låg men ett ökat behov finns för en på sikt större investeringsram än vad som ryms inom nuvarande budget. En utökad investeringsram kommer kräva extern lånefinansiering med löpande räntekostnader som följd.

Pensionsförpliktelse (Tkr)	2023	2022	2021	2020
Total pensionsförpliktelse i balansräkning	36 464	33 498	32 208	28 802
varav avsättning inkl särskild löneskatt	36 464	33 498	32 208	28 802
varav ansvarsförbindelse inkl särskild löneskatt	0	0	0	0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	0	0	0	0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	0	0
Summa pensionsförpliktelse	36 464	33 498	32 208	28 802
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	0	0	0	0
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0	0	0	0
Finansiella placeringar	0	0	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	0	0	0	0
Finansiering				
Fordran SAP-pensioner Östersunds kommun	14 959	16 612	15 722	15 080
Återlånade medel	21 505	16 886	16 486	13 722
Konsolideringsgrad	58,9%	50,4%	51,2%	47,7%

Händelser av väsentlig betydelse

Räddningsregion MittNorrland

Delvis ändrade rutiner och en ny organisation för övergripande ledning av insatser är sju satt 10/5. Sommaren har varit delvis intensiv med skogsbränder och översvämningar vilket påverkar kostnader för overtidsarbete. Under hösten kommer utvecklingsarbetet att fortsätta för att trimma arbetssätt med målsättningen att tillgängliga resurser ska nyttjas mer effektivt utan att ge avkall på systemets robusthet och slagkraftiga ledningsförmåga.

Tre nya instruktörer enligt LAS

Den intensiva verksamheten för övning och utbildning har krävt att tre vikarier anställts på särskild visstid under hösten -22 fram till dags dato. Detta innebär att dessa personers tjänster konverteras till tillsvidaretjänster under hösten 2023. Under förutsättning att verksamheten fortsätter med samma omfattning som tidigare bör kostnaden för detta inte överstiga kostnaden för alternativet att nyttja vikarier på enstaka pass. Tjänsterna är budgeterade för under 2024 och faller väl in i planerade organisationsjusteringar som förväntas genomföras under kommande år.

Dygnsvila

Från den 1 oktober gäller nya regler för dygnsvila i förbundets kollektivavtal AB (allmänna bestämmelser). Konsekvenserna av det förväntas bli en minskad flexibilitet där operativ personal inte längre kan utföra sina arbetsuppgifter i samma omfattning. För att inte tappa arbete utfört i kärnverksamheten behöver grundbemanningen höjas vilket medför en förväntad årskostnad som motsvarar ca 3 mkr. Utöver ökade kostnader kommer även arbetsplanering behöva ske på annat sätt, resurser behöver avdelas för att genomföra detta arbete. Hur stor inverkan dessa ändringar faktiskt får för verksamheten kommer inte att bli fullt synliga före våren 2024.

Pensionsöverenskommelser

För 2023 infördes en ny pensionsöverenskommelse. Den innebär en ökning av de avgiftsbestämda pensionerna med 1,5 % av utbetalda löner, men samtidigt kommer de förmånsbestämda pensionerna att successivt avvecklas, vilket innebär att pensionskostnaderna blir betydligt mera förutsägbara för förbundet.

Centrala parter har tecknat överenskommelse gällande räddningstjänstens särskilda avtalspension, SAP. För de som är anställda före den 1 januari 2023 fortsätter SAP som tidigare, men med en valmöjlighet om ett tillägg på 2 000 kronor per månad under tid med huvudsaklig tjänstgöring i utryckningsstyrka. SAP stängs för den som anställs som helt ny inom räddningstjänsten från och med 1 januari 2023.

Ombyggnation på Näldens brandstation

Brandstationen har genomgått både en ombyggnation och anpassning för ökad jämställdhet. Ombyggnationen omfattade att avskilja larmställen från vagnhallen och jämställdheten var att skapa separata omklädningsrum med duschar för kvinnor och män. Fastighetsägaren vidtog även förbättringsåtgärder utomhus.

Utökat räddningstjänstförbund

Åre kommuns begäran om att ingå i räddningstjänstförbundet har handlagts under året för att medlemskapet ska spegla de förutsättningar som gäller för inträde. I slutet på året beslutade samtliga befintliga ägarkommuner att godkänna Åre kommuns önskan om inträde. I och med dessa beslut om fullvärdigt medlemskap från årsskiftet omfattar nu den nya organisationen 35 brandstationer. Förvaltningsmässigt har samtliga avdelningar stärkts med personal från Åre kommun.

Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet

Styrdokument

Jämtlands räddningstjänstförbunds styrsystem består av ägardirektiv och förbundsordning som medlemskommunernas kommunfullmäktige beslutar om. Handlingsprogram, budget och verksamhetsplan som förbundsledningen tar beslut om samt aktivitetsplaner som förbundets ledningsgrupp tar beslut om. Dessa planer beskriver målsättningar för de olika delarna av verksamheten. I förbundets administrativa ledningssystem registreras övriga styrdokument som exempelvis policyer, reglementen, riktlinjer och rutinbeskrivningar. Styrdokumenten syftar generellt till att säkerställa att den politiska viljan effektivt verkställs. Det kan handla om utveckling (planer och program), förhållningssätt (policyer) eller rättssäker hantering (riktlinjer).

Förbundsledningen

Förbundsledningen med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Förbundsledningens roll i styrningen är att fastställa förbundsövergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen.

Förbundsledningen

Förbundsledningen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av kommunalförbundet. Förbundsledningen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet.

Ekonomisk uppföljning

Direktion, förbundschef och ekonomiskt ansvariga chefer följer kontinuerligt under året upp utvecklingen av ekonomi och verksamhet. Direktionen och förbundschefen följer upp helheten och ekonomiskt ansvariga chefer för sina respektive ansvarsområden. Särskilda anvisningar för uppföljning, delårsrapporter, bokslut och årsredovisning tas fram av ekonomischef. Uppföljning av verksamheten sker med månadsuppföljningar och rapporteras tertiärsvis till direktionen och ägarsamrådet i form av delårsrapporter och årsredovisning.

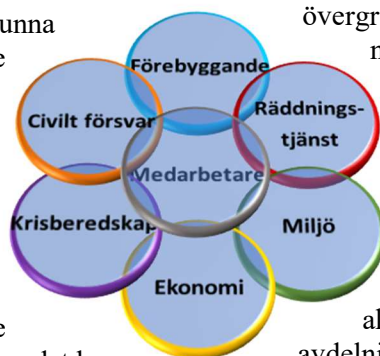
Intern kontroll

Förbundsledningen har fastställt riktlinjer för intern kontroll enligt ägardirektivet där syftet är att säkerställa att förbundet arbetar systematiskt för att upprätthålla en tillfredsställande intern kontroll. Förbundsledningen har det övergripande ansvaret för att det finns en tillfredsställande systematisk intern kontroll. Den interna kontrollen är ett verktyg för att säkerställa en god ekonomisk hushållning och att förbundets mål uppnås. Intentionen med en internkontrollplan är att säkerställa att förbundet arbetar systematiskt med de frågor som är väsentliga för verksamheten, att risker för att fel ska uppstå undviks eller minimeras och att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt. Intern kontroll handlar om att ha ordning på sin verksamhet, vilket innebär att uppfylla mål och uppdrag, följa lagar och regler, bedriva kostnadseffektiv verksamhet samt ha en tillförlitlig finansiell rapportering. En årlig internkontrollplan har gjorts, analyserats och åtgärder vidtagits.

Styrmodell och målområden

Förbundets styrmodell är indelad i sju målområden med medarbetaren i centrum. Olika färger har valts på målområdena för att symbolisera mångfalden för förbundet angelägen fråga och vital för att kunna säkerställa fortsatt högt förtroende hos medborgare och besökare men även för att säkerställa god rekrytering av brandmän. I MSB:s föreskrift över innehåll för handlingsprogram framgår att målbenämningen för räddningstjänster i Sverige ska vara densamma med övergripande mål och mätbara indikatorer. Förbundet har därför valt att frånga sina tidigare målbenämningar inriktningsmål och effektmål. Inom varje målområde finns definierade övergripande mål som beskriver förbundets långsiktiga viljeinriktning.

Uppföljning av målen

Fem av målområdena innehåller samma formulerade mål som i förbundets Handlingsprogram från 2022 för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Dessa sex övergripande mål är nedbrutna från tre nationella mål som finns i LSO 1 kap. Till respektive övergripande mål har ett antal indikatorer kopplats för att underlätta måluppföljningen. Indikatorerna följs av olika uppgifter i verksamhetsplanen och som slutligen leder vidare till olika aktiviteter som redovisas i avdelningsvisa aktivitetsplaner. På detta sätt skapas en röd tråd hela vägen ned från övergripande och nationella mål till respektive aktivitet som utförs i verksamheten. Uppföljning av övergripande mål och indikatorer sker tre gånger per år och redovisas i delårsrapporter per april, augusti och i årsredovisningen.

	Övergripande mål	Indikatorer	Måluppfyllnad	Resultat
	Förebyggande			
1	Den enskilde har förmåga att ta ansvar för sitt brandskydd	<ul style="list-style-type: none"> Antalet utvecklade brand i byggnad per 1 000 invånare ska minska. Antalet utvecklade brand i bostad per 1 000 invånare ska minska. Antalet eldstadsrelaterade bränder per 1 000 invånare ska minska. Kunskapsnivån inom brandskydd hos den enskilde ska höjas genom utbildning, information och rådgivning. 	Målet uppfylls. Samtliga indikatorer visar på ett lägre antal händelser jämfört med föregående år. Antal utvecklade bränder i bostäder och byggnader är ungefär 70 % av föregående år och antalet eldstadsrelaterade bränder är ungefär 75 %. Antalet inträffade händelser är dock lågt vilket gör statistiken osäker och den bör i huvudsak läsas ur ett längre perspektiv för att dra slutsatser. Vi har arbetat aktivt med rådgivning, utbildning och information.	
2	Bidra till ett hållbart och säkert byggande avseende brandskydd och riskhänsyn	<ul style="list-style-type: none"> Samtliga remitterade planärenden där riskhänsyn behöver beaktas ska besvaras av räddningstjänsten. Samtliga remitterade bygglovsärenden ska besvaras av räddningstjänsten. Öka kunskapen om hållbart och säkert byggande avseende brandskydd och riskhänsyn, både hos räddningstjänsten och hos medlemskommunerna. Antal ärenden som på grund av bristande hantering i byggprocessen leder till att räddningstjänsten i samband med tillsyn behöver ställa krav med stöd av LSO ska minska. 	Målet uppfylls. Vi besvarar samtliga plan- och byggärenden. Vi har genomfört intern fortbildning och även haft träffar med medlemskommunerna för att sprida kunskap. Antalet ärenden där bristande hantering i byggprocessen leder till behov av att ställa krav enligt LSO behöver utvärderas på längre sikt	
	Räddningstjänst			
3	Räddningstjänsten har en god operativ förmåga med kompetens, teknik och bemanning, anpassad utifrån riskbilden	<ul style="list-style-type: none"> Vid händelsetyperna brand i byggnad, trafikolycka samt drunkning ska räddningstjänsten, där geografiska förutsättningar för detta ges, vara på plats inom 20 minuter från huvudlarm. Vid brand i byggnad ska branden begränsas till startbrandcellen. Samtlig personal har genomgått det aktuella årets lagstadgade och prioriterade övningar. 	Målet uppfylls. Insatstiderna ligger i paritet med målet. Brandbegränsningen når målet. Vi har under året jobbat med att få till lönekopplingen till Daedalos, och kör igång med det under 2024. Vid nästa årsrapport bör vi kunna svara bättre på övningsuppföljningen.	

	Övergripande mål	Indikatorer	Måluppfyllnad	Resultat
	Medarbetare			
4	Attraktiv arbetsplats	<ul style="list-style-type: none"> Andelen kvinnor i förbundet ska öka. ● Som i led att skapa förutsättningar för en ökad mångfald och jämställdhet ska anpassningar för det genomföras på minst en eller två brandstationer. Andelen nöjda medarbetare ska öka. (eNPS +40 nyckeltal för medarbetarnöjdhet). Skyddsronder ska genomföras på samtliga arbetsplatser. 	Målet uppfylls delvis. Andelen kvinnor har minskat. På Näldens brandstation har anpassningar genomförts under året. Enkätundersökning är genomförd men resultat ej klart, redovisas på 1:a delårsrapport 2024. Skyddsronder är genomförda på samtliga brandstationer.	
5	Främja rekrytering och stimulera till fortsatt anställning för RiB-anställda	<ul style="list-style-type: none"> Antalet RiB-anställda som nyanställs ska överstiga antalet som slutar. ● 	Målet uppfylls ej. Antalet anställda RiB-brandmän har minskat med 12 personer.	
	Ekonomi			
6	En sund, balanserad och finansierad ekonomi	<ul style="list-style-type: none"> Fastställd budget ska hållas. ● 	Målet uppfylls ej. Årets resultat visar underskott på -3,4 mnkr, vilket är 6,4 mnkr sämre än budget.	
	Miljö			
7	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar	<ul style="list-style-type: none"> Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler ska minska jämfört med föregående år. ● Inom förbundets verksamhet ska användandet av skumvätskor som tillför PFAS inte användas. För varma rökdykningsövningar ska Klimatvillan nyttjas till minst 90 %. All personal ska ha kännedom om den årliga miljöhandlingsplanens innehåll. 	Målet uppfylls delvis. Energiförbrukningen har ökat med 5,9 % jämfört med föregående år. För varma rökövningar har klimatvillan använts till minst 90%. Förbud mot PFAS-skum finns i förbundet och aktuell skumvätska är skickat på destruktion. Miljöhandlingsplanen finns på personalhemsidan där personalen förväntas ta del av den.	
	Krisberedskap			
8	Räddningstjänsten ska stärka sin förmåga att verka vid kriser och höjd beredskap	<ul style="list-style-type: none"> Räddningstjänsten ska utveckla samarbetet med medlemskommunerna avseende risk- och sårbarhetsanalysarbetet. Påbörja arbetet med kontinuitetsplanering. 	Målet uppfylls. Ett samarbete fortgår med medlemskommunerna och ett arbete med kontinuitetsplanering är påbörjat.	
9	Räddningstjänsten är förberedd på att möta framtida risker kopplade till ny teknik och klimatförändringar	<ul style="list-style-type: none"> Under året ska kompetenshöjande aktiviteter genomföras med målsättningen att bättre kunna bedöma risker vid brand i batterier och solcellsanläggningar. Räddningstjänstens förmåga att hantera olyckor med ras och skred är begränsade. Under året ska arbetet med att stärka denna förmåga utvecklas. 	Målet uppfylls. Kunskapshöjande åtgärder har genomförts med bla deltagande på nationella konferenser. Utbildningar men även skarpa händelser har inträffat som gett värdefulla erfarenheter och en höjd kunskapsnivå	
	Civilt försvar			
10	Hantera skador i samband med krigsskada mot bebyggelse	<ul style="list-style-type: none"> Årligen uppdatera vårt register enligt avtal med plikt- och provningsverket angående vilka personer som vid tillfället är krigsplacerade vid förbundet. Räddningstjänsten ska samverka med medlemskommunerna avseende planering för det civila försvaret. 	Målet uppfylls. Rutiner har skapats gällande krigsplacerad personal och samverkan med medlemskommunerna avseende planering för det civila försvaret har fortgått och har intensifierats.	

Måluppfyllnad 2023

Av förbundets tio övergripande mål uppfylls sex helt och två delvis. Två mål uppfylls ej. Bland indikatorerna är det fyra mål som inte uppfylls medan övriga 23 mål uppfylls helt eller delvis.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning innebär att såväl förbundets finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås, att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt samt att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer.

Budgetförutsättningar

Inför framtagandet av ägardirektivet för 2023 begärde förbundet extra höjning av medlemsbidragen för att finansiera obalansen i budgeten av de ökade pensionskostnaderna och hyresökningen för Brunflo brandstation. I äskandet fanns även en begäran om vanlig driftuppräknings samt ytterligare 3 mnkr för en utökad investeringsram. Vid ägarsamrådet den 2 juni 2022 beviljades förbundet uppräknings på totalt 9,9 mnkr, med 6,9 mnkr för ökade drift- och pensionskostnader samt 3 mnkr för höjd investeringsram. Full hyreskompensation erhöles ej för Brunflo brandstation utan ett sparkrav lades in i ramuppräknings på ca -0,5 mnkr.

Förbundet stod vid årets början inför en stor ekonomisk utmaning. Det spända världsläget som inneburit snabba negativa ekonomiska konsekvenser av en hög inflationstakt med rejält stigande priser och svagare konjunktur gav en kraftigt försämrade utgångspunkt att kunna uppfylla ett budgeterat plusresultat på +3 mnkr för 2023.

Finansiellt mål mot god ekonomisk hushållning

Under året har förbundets verksamhet utmanats ekonomiskt av flera olika kostnadshöjningar, av bland annat högre indexerade hyror, en försämrade pensionsberäkning från KPA, en dyrare lönerörelse av de nationella fackliga förhandlingarna, högre kostnader för övertid, sjuklön och av fler uttryckningar. De förändrade villkoren för nyttjande av vakansersättningen för RiB organisationen och som trädde i kraft 1 september 2022 har fortsatt ge förbundet rejäla kostnadsökningar för att uppfylla stationernas numerära beredskap.

Förbundet redovisar för 2023 ett negativt resultat på ca -3,4 mnkr vilket är 6,4 mnkr sämre än budgeterat plusresultat på +3 mnkr. Förbundet uppfyller därmed inte sitt finansiella mål med god ekonomisk hushållning om att fastställd budget ska hållas. Med underskottet minskar förbundets egna kapital till ca 6,9 mnkr. I delårsrapporten per augusti pekade förbundets resultatprognos på -5 mnkr. Förklaringen till det bättre resultatet består i huvudsak av ägarnas beviljade bidrag i november för vakansersättning på +1,7 mnkr men även av högre ränteintäkter från banken på likvida medel på ca +0,6 mnkr.

Verksamhetsmål kopplade till god ekonomisk hushållning

För 2023 har förbundet valt ut följande fem indikatorer för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning;

- Antalet utvecklade brand i byggnad per 1 000 invånare ska minska.
- Antalet utvecklade brand i bostad per 1 000 invånare ska minska.
- Antalet eldstadsrelaterade bränder per 1 000 invånare ska minska.
- Antalet RiB-anställda som nyanställs ska överstiga antalet som slutar.
- Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler ska minska jämfört med föregående år.

Antalet mantimmar kopplade till brand i byggnad, brand i bostad och eldstadsrelaterade bänder har ökat till 5 269 tim jämfört med 4 409 tim 2022 vilket gett högre utryckningskostnader. Antalet RiB anställda är 12 personer färre jämfört med 2022. Antalet som slutar varje år medför höga nyrekryteringskostnader. Energiförbrukningen har ökat under året med 5,9% för förbundets stationer med egna abonnemang vilket gett högre elförbrukningskostnader.

Sammantagen bedömning

Förbundet gör en sammantagen bedömning att god ekonomisk hushållning inte uppfylls för 2023. Förbundet redovisar underskott och verksamhetsmålen med koppling mot god ekonomisk hushållning har haft en negativ påverkan på ekonomin.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen skall förbundet ha en god ekonomisk hushållning. Ett minimikrav för detta är balanskravet. Enligt balanskravet ska intäkterna överstiga kostnaderna och ett negativt resultat efter balanskravsjusteringar ska regleras under de närmast följande tre åren kopplat mot en åtgärdsplan. Balanskravsjusteringar innebär bland annat att vissa realisationsvinster inte tas med i bedömningen om årets resultat uppfyller balanskravet. Under året finns inga realisationsvinster från avyttringar av gamla fordon.

Förbundet använder inte resultatutjämningsreserv (RUR) då denna är avsedd för utjämning av skatteintäkter. Förbundet erhåller medlemsbidrag och omfattas därmed inte av reglerna för tillämpning av resultatutjämningsreserv (RUR). Det innebär att några reserverade medel av det egna kapitalet för återställning av underskott inte finns att tillgå.

För 2023 redovisar förbundet ett negativt balanskravsresultat efter balanskravsjusteringar på -3 381,8 tkr. Med 2022 års negativa balanskravsresultat på -3 209,6 tkr uppgår det samlade balanskravsunderskottet till -6 591,4 tkr. Enligt 11 kap 13§ LKBR kan synnerliga skäl åberopas för att inte återställa balanskravsresultatet om det mycket väl kan motiveras utifrån god ekonomisk hushållning.

Inför budgetarbetet för 2024 tog ägarsamrådet den 24 november beslutet om att förbundet får ta av det egna kapitalet för att finansiera både 2022 års negativa balanskravsresultat och 2023 års prognosticerade underskott. Direktionen har beslutat om att åberopa synnerliga skäl enligt beslutet från ägarna om att ej återställa det ackumulerade negativa resultatet på totalt -6 591,4 tkr.

Balanskravsutredning (Tkr)	2023	2022	2021	2020
= Årets resultat enligt resultaträkningen	-3 381,8	-2 983,6	-519,2	-3 367,4
- Samtliga realisationsvinster	0,0	-226,0	-547,2	-471,7
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-3 381,8	-3 209,6	-1 066,4	-3 839,1
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
= Balanskravsresultat	-3 381,8	-3 209,6	-1 066,4	-3 839,1
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-3 209,6	0	0	0
Åberopa synnerliga skäl	+6 591,4	-	+1 066,4	+3 839,1
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0	-3 209,6	0	0

Väsentliga personalförhållanden

Under året har covid-19 viruset fortsatt påverkat personalområdet. Under senare delen av året genomfördes en medarbetarundersökning, resultatet håller på att analyseras och kommer presenteras Q1 2024. Under året har åtta förbundssamverkansmöten genomförts.

Arbetsmiljö

För att eftersträva att vara en attraktiv och framåtsyftande arbetsgivare är det systematiska arbetsmiljöarbetet avgörande. JRF:s uppdrag avseende räddningstjänst är förenat med risker som behöver omhändertas med tydliga rutiner och systematiska åtgärder. Riskmedvetenheten och säkerhetstänket är något som fördjupats under året och som kräver ständig utveckling. Det systematiska arbetet sker i samverkan mellan arbetsgivare och medarbetare i den dagliga kontakten, genom utvecklingssamtal, på arbetsplatsträffar samt genom samverkan på övergripande nivå i Skyddskommittén. I Skyddskommittén hanteras alla typer av arbetsmiljöfrågor där fokus läggs på struktur, uppföljning och återkoppling. Samtliga tillbud och arbetsskador hanteras och följs upp med syfte att klargöra behov av åtgärder och riskeliminering. Antalet anmälda tillbud är 31 händelser. 17 olycksfall, nio tillbud och fem

riskobservationer. Ingen av de rapporterade händelserna har bedömts som allvarliga och anmälts till Arbetsmiljöverket.

Övertid

Antalet övertidstimmar året uppgick till 2 390 timmar. Det är en minskning med 1 282 timmar i jämförelse med förra året. Den uppkomna övertiden uppstått i stort inom den operativa delen genom implementeringen av ett nytt ledningssystem och fåtalighet av larm och ledningsbefäl. Men övertid har även uppkommit av vård av barn och egen sjukskrivning med kort varsel som tvingat förbundet att täcka upp med ordinarie personal på övertid.

Övertid	2023	2022	2021	2020
Enkel	232	264	96	134
Kvalificerad	2 158	3 408	2 176	1 583
Summa	2 390	3 672	2 272	1 717

Kostnaden för övertid (enkel och kvalificerad) för året uppgår till 2 040 tkr inklusive PO jämfört med 1 873 tkr 2022.

Pension

Inom räddningstjänsten har heltidsbrandman som arbetat minst 25 år i utryckningstjänst rätt till särskild avtalspension (SAP) från och med 58 års ålder. 2023-12-31 betalades SAP till tre personer och fem personer erhöll ålderspension.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas för heltidsanställda i förbundet. Under året uppgick sjukfrånvaron till 2,2% vilket är en minskning med 0,5 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol. Förbundet har under perioden inte haft några långtidssjukskrivningar, vilket bidrar till att sänka den totala sjukfrånvaron.

Antal anställda

Antalet anställda inom förbundet var per den 31 december 462 personer, vilket är en minskning från årsskiftet med 11 personer. Antalet heltidsanställda var 60 personer och timanställda 6 personer. Inom RiB-kåren var 385 tillsvidareanställda och 17 visstidsanställda. Antalet anställda RiB-brandmän har minskat med 12 personer jämfört med 2022.

		2023	2022	2021	2020	2019
Antal anställda	Antal anställda	462	473	467	473	473
	varav tillsvidareanställda	60	59	57	56	58
	varav visstidsanställda	6	7	9	7	1
	varav tillsvidareanställda RiB	385	371	376	393	380
	varav visstidsanställda RiB	17	43	25	17	34
	Räddningssvårn	60-70	60-70	60-70	60-70	60-70
	Långtidssjuka	0	1	3	1	1
	Könsfördelning					
	Kvinnor (tillsvidare & visstid)	67	70	65	69	73
	Män (tillsvidare & visstid)	395	403	402	404	400
	Kvinnor i %	14,5	14,8	13,9	14,8	15,4
	Män i %	85,5	85,2	86,1	85,2	84,6
Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i % (heltid)	2,2	2,7	3,0	2,2	2,8
	varav långtidssjuka i %	0	36,6	58,1	15,3	37,7
	Kvinnor i %	2,4	1,1	2,5	1,3	2
	Män i %	10,6	2,9	3,8	2,4	2,8
	Åldersindelning (heltid)					
	Yngre än 29 år i %	7,8	3,0	4,2	0,5	0
	30-49 år i %	2,5	2,7	2,4	2,3	3,0
	50 år och äldre i %	2,7	2,7	4,0	2,6	1,0

Förväntad utveckling

De kommande åren kommer välfärdsbehoven öka till följd av den demografiska utvecklingen. Fram till 2030 bedömer SCB att antalet äldre kommer att öka kraftigt samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder inte kommer att öka i alls samma takt. Det kommer att påverka utvecklingen av skatteintäkter och tillgången till personal. Men det ger även en förskjutning av riskbilden där riskgrupper finns utspridda på flera platser i samhället. Det ställer i sin tur krav på prioritering, effektivisering och utveckling av verksamheter och arbetssätt i kommunerna. Det gäller även räddningstjänsten som är en viktig del av den kommunala verksamheten.

Även om den traditionella verksamheten, att reaktivt rycka ut och snabbt vara på plats när en olycka har skett, fortsatt kommer att vara en viktig grund i uppdraget kommer även kraven på att arbeta mer förebyggande och långsiktigt att öka. Att komma in tidigare och arbeta förebyggande i samhällsplaneringen och samhällsbyggandet kommer att bli viktigare för att kunna möta en mer komplex tillvaro med klimatförändringar och demografiska utmaningar. Det innebär att räddningstjänsten kommer att behöva möta nya utmaningar samtidigt som vi behöver bevara förmågan till akuta räddningsinsatser.

Det finns också många omvärldsfaktorer som påverkar räddningstjänsten. Dels påverkar fortfarande efterdyningarna av coronapandemin räddningstjänsten med mindre perioder av sjukfrånvaro. Men kanske framför allt påverkas vi av Rysslands invasion av Ukraina som, utöver det förändrade säkerhetspolitiska läget, finansiell instabilitet och ökade priser, sätter ljuset på behovet av att återuppbygga det svenska totalförsvaret. Svensk kommunal räddningstjänst är en av de absolut viktigaste hörnstenarna i det svenska totalförsvaret och de närmaste åren kommer påverkas av återuppbyggnaden i stor utsträckning. Det förändrade säkerhetspolitiska omvärldsläget kommer därigenom ställa nya och utökade krav på räddningstjänsten som samhällsviktig verksamhet vid kris, höjd beredskap och ytterst krig. På samma sätt som övrig offentlig sektor påverkas förbundet av en stigande inflation och finansiell instabilitet till följd av kriget i Ukraina och fortsatta coronavirus. Detta gör att de kommande åren kommer bli utmanande och svårförutsägbara när det kommer till ekonomiska prognoser.

För 2024 står förbundet inför flera stora finansiella utmaningar. Trots att Åre kommuns medlemsbidrag stärker upp förbundets ekonomi för nästa år är budgeten underfinansierad på flera poster då bland annat medel för de kraftiga indexhöjningarna på hyror och inflationshöjande prisökningar på material och tjänster saknas i budgeten. Flera budgetposter är orörda och ligger kvar på 2023 års budgetnivåer. Lönerörelsen för 2023 blev dyrare än budgeterat av de nationella fackliga förhandlingarna vilket gett försämrade marginaler för personalkostnaderna.

Återrekrytering av RiB-personal som slutar innebär fortsatt höga återrekryteringskostnader. Ökat antal larm i förbundet har gett högre utryckningskostnader. Investeringsnivån behöver höjas för att bibehålla medelåldern på fordonsparken och klara prisökningar på fordon och utrustning. Furulund behöver vidareutvecklas med en större skolbyggnad. Detta medför högre avskrivningskostnader som ska finansieras i driften samtidigt som den egna likviditeten ska räcka till och även klara av amorteringar mot reverslån. Förbundets pensionskostnader är fortsatt en orospost. De kraftiga kostnadsökningarna innebär stora finansiella svårigheter. 2024 års budget innehåller ett extra tillskott från ägarna i kompensation för ökade pensionskostnader på ca 4,2 mnkr och som kommer regleras som en engångskostnad och debiteras ut på medlemskommunerna. I Åres medlemsbidrag för 2024 finns denna kostnad medräknad. I KPA:s pensionsprognos för 2025 och 2026 ser emellertid pensionskostnaderna ut att gå ned från ca 15 mnkr till ca 10 mnkr, (ej medräknat Åre kommuns räddningstjänstpersonal) vilket förbättrar de ekonomiska förutsättningarna för förbundet.

Förbundet ser med oro på de senaste årens redovisade underskott och att det egna kapitalet minskat till 6,9 mnkr. Nästa år tillskjuter Åre kommun ägarkapital men för att stärka förbundets ekonomiska ställning och minska risken för en urgröpning av förbundets egna kapital behöver positiva resultat redovisas framåt.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Resultaträkning (Tkr)	Not	Utfall 231231	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Utfall 221231
Verksamhetens intäkter	1	20 344,8	13 855,7	6 489,1	11 496,4
Verksamhetens kostnader	2	-161 126,5	-150 315,0	-10 811,5	-145 464,3
Avskrivningar	3	-6 660,0	-6 577,9	-82,1	-6 211,6
Verksamhetens nettokostnader		-147 441,7	-143 037,2	-4 404,5	-140 179,5
Medlemsbidrag	4	146 773,0	146 772,5	0,5	136 296,7
Bidrag pensioner	4	-5,7	2 668,7	-2 674,4	1 647,2
Verksamhetens resultat		-674,4	6 404,0	-7 078,4	-2 235,6
Finansiella intäkter	5	623,7	50,0	573,7	106,6
Finansiella kostnader	6	-3 331,1	-3 454,0	122,9	-854,6
Resultat efter finansiella poster		-3 381,8	3 000,0	-6 381,8	-2 983,6
Extraordinära poster (netto)		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		-3 381,8	3 000,0	-6 381,8	-2 983,6

Årets resultat

Förbundet redovisar för 2023 ett underskott på ca -3,4 mnkr, vilket är ca 6,4 mnkr sämre än budgeterat.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till ca 20,3 mnkr, vilket är ca 6,5 mnkr högre än årsbudget. Bland årets positiva budgetavvikelser finns främst högre intäkter för försäljning av verksamhet, IVPA-larm, automatlarm och från försäljning av utbildning. Högre intäkter finns även för tillstånd LBE, restvärdesräddning och avtal automatlarm. Under övriga bidrag och intäkter finns högre intäkter av ägarnas utökade bidrag som beviljades i november för utbetalda vakansersättningar på 1,7 mnkr. Lägre intäkter finns framförallt från bidrag för särskild avtalspension (SAP:en) genom en lägre beräknad SAP-skuld som tvärtemot tidigare KPA beräkningar visar minskad skuld istället för en ökning. Det gav en kraftigt minskad fordran mot Östersunds kommun och ett intäktsbortfall på ca 2,7 mnkr.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till ca 161,1 mnkr, vilket är ca 10,8 mnkr högre än budgeterat för året. Förklaringen återfinns främst inom personalkostnader av högre kostnader för månadslöner, övertid, sjuklön, vakansersättning och uttryckning. Årets pensionskostnader blev högre i KPA:s beräkningar och överskrider budget med ca 1,5 mnkr. Stor avvikelse finns för lokalkostnader av främst höga indexreglerade hyresuppräkningskostnader. Högre fastighetskostnader finns även för elkostnader, snöröjning, lokalvård och reparation och fastighetsunderhåll.

Bland fordonskostnaderna finns högre kostnader för reparationer och drivmedel. Inom driftkostnaderna finns det främst högre kostnader för enklare inventarier, IT-utrustning, räddningsmaterial, skyddskläder och undervisningsmaterial. Under övriga främmande tjänster ligger kostnader för SOS-alarm och dataprogram högre än budgeterat för perioden.

Vid bokslutet hade semesterlöneskulden ökat och påverkade resultatet negativt med ca 74 tkr.

Avskrivningar

Avskrivningskostnaderna är 82 tkr högre än budget av flera tidigt genomförda investeringar.

Finansnetto

Finansnettot underskrider budget med 696,6 tkr, vilket beror av högre bankräntor och lägre räntekostnad på pensionsskulden.

Driftredovisning

Driftredovisning (Tkr)	Not	Utfall 231231	Budget	Avvikelse mot budget	Utfall 221231
Intäkter					
Tillsyn & tillstånd	1	1 108,0	978,0	130,0	586,9
Automatlarm	1	3 607,2	3 200,0	407,2	3 102,4
Externa arbeten	1	770,8	510,0	260,8	701,8
Försäljning verksamhet	1	4 171,3	1 902,1	2 269,1	1 655,8
IVPA	1	1 602,9	1 000,0	602,9	1 385,7
Utbildning	1	2 467,8	1 400,0	1 067,8	1 302,3
Övr bidrag & intäkter	1+7	6 616,8	4 865,6	1 751,3	2 761,7
Medlemsbidrag	4	146 773,0	146 772,5	0,5	136 296,7
Bidrag pensioner	4	-5,7	2 668,7	-2 674,4	1 647,2
Intäkter totalt		167 112,2	163 296,9	3 815,2	149 440,3
Kostnader					
Personal	2	108 984,1	104 373,6	4 610,5	100 713,5
Pensioner	2	10 702,4	9 096,1	1 606,4	6 527,5
Lokaler	2	19 866,7	18 017,7	1 849,1	17 655,6
Fordon	2	4 876,5	3 562,0	1 314,5	4 734,6
Driftkostnader	2	10 770,0	10 114,7	655,3	10 066,1
Övr främmande tjänster	2	5 926,8	5 151,0	775,8	5 767,1
Avskrivningar	3	6 660,0	6 577,9	82,1	6 211,6
Finansnetto	5+6	2 707,4	3 404,0	-696,6	748,0
Kostnader totalt		170 493,9	160 296,9	10 197,0	152 424,0
Nettoresultat		-3 381,8	3 000,0	-6 381,8	-2 983,6

Driftutfall per avdelning

(Tkr)	Direktion	Förbunds- ledning	Verksamhets- stöd	Räddningsavdelning					Före- byggande- avdelning
				Insats	Teknik	Metod & taktik	RiB	Heltid	
Intäkter									
Verksamhetens intäkter	0	2 705	311	5 419	188	2 612	1 969	1 649	2 474
S:a intäkter	0	2 705	311	5 419	188	2 612	1 969	1 649	2 474
Kostnader									
Löne- ersättningar	557	5 601	2 620	7 678	770	3 127	61 633	29 072	5 462
Verksamhetens kostnader	43	1 044	20 064	57	12 566	870	953	812	135
Administrativa tjänster	0	2 459	595	76	1 591	34	821	117	46
S:a kostnader	600	9 104	23 279	7 811	14 926	4 032	63 408	30 060	5 643
S:a utfall	600	6 399	22 968	2 392	17 739	1 420	61 439	28 412	3 169
Avvikelse mot budget	-75	+59	-1 828	-37	-2 379	+762	+1 462	-1 102	+81

Investeringsredovisning

Förbundets investeringar används till övervägande del till reinvesteringar. Alla investeringar finansieras med egna medel och utan lån. Investeringsbudgeten för 2023 uppgick till 9 mnkr. Utfallet för årets investeringar uppgår till 6 897 tkr. Inom IT har det gjorts förbättringar i infrastrukturen samt bättre navigatorer till våra fordon. På fordonsidan införskaffades två pickuper till våra RiB-stationer och ett större transportfordon till Teknikenheten samt båtmotorer till tre stationer. I Östersund har det införskaffats två slangtvättar. En stor som kommer att ersätta vår gamla samt en mindre som är flyttbar för att kunna användas på andra

stationer vid behov. Våra RiB-stationer förstärktes med material till skogsbränder, vattenlivräddning och rökdykning. Kvarvarande medel 2 103 tkr för tre pumpar och vidareutveckling av övningsområdet Furulund förs över 2024 års investeringsram. Under året färdigställdes även en kemcontainer avseende 2022 års investeringar inom budget. Pågående investeringar från 2022 avser en BAS 1 till Östersund som är försenad på grund av leverantören och beräknas levereras under 2024. Kvarvarande medel för BAS 1;an på 2 593 tkr förs över till 2024 års investeringsram.

Investeringar enligt verksamhetsplan (Tkr)		Utfall 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget
IT-utrustning	Serverar	689	1 200	511
	Batteribackup	159	0	-159
	Navigаторer	231	400	169
	Två begagnade Pickups	853	800	-53
Brand- & räddningsfordon	Mercedes Sprinter	1 257	1 000	-257
	Släpvagn	32	40	8
	Tre båtmotorer	141	150	9
	Lös av leasing	229	225	-4
	Två slangtvättar	989	900	-89
Maskiner				
Räddningsmaterial	Fem skogsbrandspumpar	367	620	253
	Tre pumpar*	0	0	0
	Värmekameror	155	300	155
	Sökare	202	300	98
	Dräcker	298	200	-98
	Rökdykarhjälm	294	160	-134
	Rökdykarradio	560	705	145
	Rökskyddsutrustning på övningsanläggning	441	600	159
Övningsområde	Markarbeten på området*	0	600	600
	Paviljong för lektionssal och kontor*	0	800	800
Summa investeringar 2023		6 897	9 000	2 103
Färdigställande av investeringar från 2022	Kemcontainer	449	450	1
Summa investeringar totalt		7 346		
Pågående investeringar från 2022	BAS 1*	1 607	4 200	2 593

* Kvarvarande investeringar på totalt 4 696 tkr överförs till 2024 års investeringsram

Redovisningsprinciper

Allmänt

Lagen om kommunal bokföring och redovisning stadgar bland annat att bokföring och redovisning ska ske enligt god redovisningssed. Innebörden i detta bestäms och utvecklas genom nya och förändrade rekommendationer och lagar eller genom att ny praxis uppstår. Förutom att redovisningen ska vara rättvisande finns övriga vägledande principer såsom försiktighets- och öppenhetsprincipen. Årsredovisningen är upprättad enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Förbundet följer i all väsentlighet rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Vissa avvikelser förekommer och är omnämnda nedan.

Jämförelsestörande poster

Särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och /eller finansieringsanalysen. Som jämförelsestörande betraktas betydande poster som är sällan förekommande.

Materiella anläggningstillgångar

Den ekonomiska livslängden för en anläggnings-tillgång ska uppgå till minst tre år och anskaffningsvärdet till minst ett basbelopp. Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för planerliga avskrivningar det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningar av anläggnings-tillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Avskrivning börjar när anläggningarna tas i bruk. Komponent-avskrivning tillämpas fr.o.m 2017 för tillgångar där skillnaden i värdeförbrukningen av betydande komponenter är väsentlig. Avskrivningstiderna som följs är med utgångspunkt från RKR:s idéskrift om avskrivningar. Följande avskrivningstider tillämpas:

- IT-utrustning 3-5 år.
- Maskiner 5-10 år.
- Inventarier 10-20 år.
- Räddningsmaterial och kommunikationsutrustning 10-20 år.
- Brand- och räddningsfordon (tunga fordon) 10-20 år.
- Terrängfordon, pickups, personbilar (lätta fordon) och släpvagnar 5-10 år.

Periodisering

I allt väsentligt har kostnader och intäkter hänförliga till redovisningsåret bokförts som sådana, det vill säga periodiserats. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar har värderats till lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet. Kundfordringar äldre än ett år har värdereglerats. Kravåtgärder fullföljs även beträffande nedskrivna kundfordringar.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden, det vill säga skulden till personalen för sparade semesterdagar och okompenserad övertid redovisas som kortfristig skuld. I skulden ingår även arbetsgivaravgifter.

Pensionsskuld

Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som Jämtlands Räddningstjänstförbund har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt återfinns under raderna avsättningar för pensioner och kortfristiga skulder. Skuldökningen redovisas under verksamhetens kostnader förutom den finansiella delen som redovisas under finansiella kostnader.

Pensionsrätt som inarbetats före 2004 och som vid förbundsbildningen övergick till anställning i Jämtlands Räddningstjänstförbund bekostas av medlemskommunerna. Detta innebär att förbundets pensionsskuld redovisas helt och hållet i balansräkningen.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser

Rekommendationen RKR 17 Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser normerar hur pensionsförpliktelser skall värderas i den kommunala redovisningen. KPA:s beräkning (RIPS) har använts för att ta fram skuldens storlek.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Förbundet följer inte RKR:s rekommendation 13.2 kring redovisning av hyres-/leasingavtal då samtliga avtal har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.

Långfristiga skulder

Under långfristiga skulder redovisas reverslån för övertagna tillgångar mot tillkomna medlemskommuner. Lånen löper på tio års amorteringstakt.

Balansräkning

(Tkr)	Not	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Anläggningstillgångar			
Maskiner & inventarier	8	38 405,0	38 101,1
Finansiella anläggningstillgångar	9	14 028,9	14 964,6
Summa anläggningstillgångar		52 433,9	53 065,7
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	10	61 086,0	48 763,4
Kassa & Bank	11	1 034,4	654,8
Summa omsättningstillgångar		62 120,4	49 418,2
Summa tillgångar		114 554,3	102 483,9
Eget kapital			
Eget kapital	12	6 931,5	10 313,3
- därav periodens resultat		-3 381,8	-2 983,6
Avsättningar			
Avsättningar	13	36 464,1	33 498,0
Skulder			
Långfristiga skulder	14	0,0	1 043,4
Kortfristiga skulder	15	71 158,7	57 629,2
Summa skulder		71 158,7	58 672,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		114 554,3	102 483,9

Kassaflödesanalys

(Tkr)	Not	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Löpande verksamhet			
Årets resultat	12	-3 381,8	-2 983,6
Inbetalning eget kapital		0,0	0,0
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Avskrivningar	3	6 660,0	6 211,6
Nedskrivningar	3	0,0	0,0
Gjorda avsättningar	13	0,0	1 289,8
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital			
Förändring kortfristiga fordringar	10	-12 322,5	-10 659,5
Förändring kortfristiga skulder	13	13 529,4	-785,8
Kassaflöde från löpande verksamhet		4 485,1	-6 927,5
Investeringsverksamhet			
Investering i materiella anläggningstillgångar	8	-6 084,6	-4 584,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-6 084,6	-4 584,1
Finansieringsverksamhet			
Nyupptagna lån		0,0	0,0
Ökning/minskning långfristiga fordringar	9	935,7	-467,2
Ökning/minskning långfristiga skulder	14	1 043,4	-1 043,4
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		1 979,1	-1 510,6
Årets kassaflöde	11	379,6	-13 022,2
Likvida medel vid årets början	11	654,8	*13 677,0
Likvida medel vid årets slut	11	1 034,4	654,8

* Innehåller två förtidigt inbetalda medlemsbidrag på sammanlagt 8,9 mnkr som felaktigt återger kassabilden och som utan dem hade uppgått till + 4,7 mnkr.

Noter

Not 1. Verksamhetens intäkter

(Tkr)	2023	2022
Taxor och avgifter	5 486,0	4 391,0
Hyror och arrenden	247,0	130,9
Bidrag	6 234,6	2 284,6
Försäljning av verksamhet	8 242,0	4 343,8
Realisationsvinster försäljning anläggningstillgångar	0,0	226,0
Övriga intäkter	135,3	120,1
Summa	20 344,8	11 496,4

Not 2. Verksamhetens kostnader

(Tkr)	2023	2022
Löner och ersättningar*	82 332,6	76 151,5
Sociala avgifter*	25 617,1	23 618,1
Pensionskostnader	10 702,4	6 527,5
Övriga personalkostnader*	1 034,3	944,0
Lokalkostnader	19 866,7	17 655,6
Hyra och leasing av fordon och maskiner	122,2	141,1
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial*	4 982,8	4 627,9
Kontorsmaterial och trycksaker	64,0	68,3
Reparationer och underhåll av fordon och maskiner*	3 019,6	3 013,9
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran*	2 675,1	2 531,6
Kostnader transporter och resekostnader*	2 805,6	2 793,3
Övriga främmande tjänster*	5 926,8	5 767,1
Försäkringspremier och riskkostnader	737,4	812,4
Avgifter och övriga verksamhetskostnader	1 239,9	812,3
Summa	161 126,5	145 464,3

Not 3. Avskrivningar

(Tkr)	2023	2022
Avskrivning immateriella tillgångar	0,0	0,0
Avskrivning byggnader och anläggningar	120,2	120,2
Avskrivning maskiner och inventarier	6 539,8	6 091,4
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0,0	0,0
Summa av- och nedskrivningar	6 660,0	6 211,6

Not 4. Medlemsbidrag

(Tkr)	Ägarandel	2023	2022
Bergs kommun	10,44%	14 044,0	13 130,0
Bräcke kommun	8,23%	11 202,3	10 468,1
Härjedalens kommun	18,47%	24 247,9	22 706,4
Krokoms kommun	14,27%	20 529,3	19 047,7
Strömsunds kommun	13,66%	18 884,5	17 629,0
Ragunda kommun	8,07%	10 783,5	10 088,2
Östersunds kommun	26,86%	47 081,3	43 227,3
Östersunds kommun, särskild avtalspension (SAP)		-5,7	1 647,2
Summa	100,00 %	146 767,3	137 943,9

Not 5. Finansiella intäkter

(Tkr)	2023	2022
Ränta, likvida medel	623,7	106,6
Summa	623,7	106,6

Not 6. Finansiella kostnader

(Tkr)	2023	2022
Ränta på lån	29,8	0,0
Ränta på pensionskostnader	3 263,0	802,0
Bankkostnader och övrig räntekostnad	38,3	52,6
Summa	3 331,1	854,6

Not 7. Jämförelsestörande poster

(Tkr)	2023	2022
Ersättning MSB skogsbrand vid Märssjön		726,1
Extra medlemsbidrag för investeringar	3 000	
Extra medlemsbidrag för vakanskostnader	1 700	
Summa	1 700	726,1

Not 8. Maskiner, inventarier och fordon

(Tkr)	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	120 083,8	117 352,8
Årets anskaffningar	7 346,7	2 731,0
Försäljning/utrangeringar	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärden	127 430,5	120 083,8
Ingående avskrivningar	-83 974,4	-77 762,8
Årets avskrivningar	-6 660,0	-6 211,6
Årets nedskrivningar	0,0	0,0
Försäljning/utrangeringar	0,0	0,0
Utgående avskrivningar	-90 634,4	-83 974,4
Pågående investeringar	1 609,0	1 991,9
Bokfört värde för investeringar	38 405,0	38 101,2
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	19,1	19,3

Not 9. Finansiella anläggningstillgångar

(Tkr)	2023	2022
Långfristig fordran Östersund, särskild avtalspension (SAP)	14 028,9	14 964,6
Summa	14 028,9	14 964,6

Not 10. Kortfristiga fordringar

(Tkr)	2023	2022
Kundfordringar	48 590,6	37 456,2
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9 304,4	7 461,8
Momsfordran	1 603,4	1 131,3
Skattekonto	657,6	1 534,2
Övrigt	930,0	1 180,0
Summa	61 086,0	48 763,4

Not 11. Kassa och bank

(Tkr)	2023	2022
Stationskonton	97,2	118,7
Koncernkonto, Östersunds kommun	937,2	536,1
Summa	1 034,4	654,8

Förbundet har via Östersunds kommuns koncernkonto en checkräkningskredit på 20 mnkr.

Not 12. Eget kapital

(Tkr)	2023	2022
Ingående eget kapital	10 313,3	13 296,9
Varav ackumulerade vinstmedel	5 777,3	8 760,9
Varav ägarkapital Berg	75,0	75,0
Varav ägarkapital Bräcke	94,0	94,0
Varav ägarkapital Härjedalen	1 433,0	1 433,0
Varav ägarkapital Krokom	650,0	650,0
Varav ägarkapital Strömsund	626,0	626,0
Varav ägarkapital Ragunda	430,0	430,0
Varav ägarkapital Östersund	1 228,0	1 228,0
Årets resultat	-3 381,8	-2 983,6
Utgående eget kapital	6 931,5	10 313,3

Not 13. Avsättningar

(Tkr)	2023	2022
Ingående avsättning	33 498,0	32 208,2
Pensionsutbetalningar	-1 033,0	-1 189,0
Ny intjänad pension	0,0	0,0
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	2 060,0	2 441,0
Ränte- och basbeloppsuppräknings	2 626,0	645,0
Förändring av löneskatt	579,1	251,8
Övrig post	-1 266,0	-859,0
Utgående avsättning	36 464,1	33 498,0

Not 14. Långfristiga skulder

(Tkr)	2023	2022
Långfristig skuld Härjedalen	0,0	1 043,4
Summa	0,0	1 043,4

Not 15. Kortfristiga skulder

(Tkr)	2023	2022
Leverantörsskulder	8 899,7	6 532,3
Övriga kortfristiga skulder	1 643,1	488,4
Personalens källskatt	2 140,6	2 122,0
Skatteskuld/fordran	0,0	0,0
Semester & löneskuld, komptid inkl sociala avgifter	3 395,9	3 446,0
Upplupna sociala avgifter	2 075,7	2 025,3
Pensionspremie avgiftsbestämd avtalspension	6 708,8	4 268,3
Kortfristig del av långfristig skuld till Härjedalen	1 043,4	1 043,4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	45 251,5	37 703,5
Summa	71 158,7	57 629,3

Not 16. Kostnader för räkenskapsrevision

(Tkr)	2023	2022
Sakkunnigt biträde	37,5	60,7
Förtroendevalda revisorer	34,2	34,1
Summa revisionskostnader	71,7	94,8

Revisionsberättelse 2023

Jämtlands Räddningstjänstförbund

063-14 80 00

info@rtjamtland.se

www.rtjamtland.se

Besöksadress: Fyrvallavägen 4, Östersund

Postadress: Box 71, 831 21 Östersund

Organisationsnummer: 222000-1560